

Πάντα τὰ ἔδωκε

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΛΣΤ΄
ΤΕΥΧΟΣ 141
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ,
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ,
ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

«ΟΙΚΟΣ ΑΝΕΤΕΘΗ ΝΥΝ ΕΙΣ ΔΟΞΙΑΝ ΚΥΡΙΟΥ, ΕΝΘΑ ΕΓΚΑΙΝΙΖΕΙ ΧΡΙΣΤΟΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ ΤΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ»

“Ένας νέος οίκος του Θεού, μιά «χειροποίητος σκηνή», όπου η δόξα του προσώπου Του θα κατοικεί και θα αποκαλύπτεται στο έξής στους πιστούς, πρόσφατα εγκαινιάστηκε και παραδόθηκε στη λογική ποιμνη της Αφρικανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Πρόκειται για τον Ίερό Καθεδρικό Ναό του Αγίου Νικολάου, στην Ίερά Μητρόπολη Μουάνζας, που έλαβε άοράτως τη Θεία Χάρη του Πνεύματος, διά των χειρών του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ. Θεοδώρου. Ο Ναός ανεγέρθηκε εξολοκλήρου με δαπάνες της Ίερās Μητροπόλεως Φθιώτιδος.

Στη Μουάνζα, στην πόλη των βράχων και των αντιθέσεων, στην πρωτεύουσα της μαγείας, εκεί που ποτέ πριν δεν άκουστηκε τό μήνυμα του Ευαγγελίου με Ορθόδοξο τρόπο, εγκαταστάθηκε πλέον μόνιμο και ηγιασμένο σκηνώμα του Κυρίου, ιδρύθηκε και τελειώθηκε θυσιαστήριο επίγειο, όπου θα προσφέρονται μυστικές, ιερές θυσίες και τελετές, ευπρόσδεκτες στο υπερούρανιο και νοερό θυσιαστήριο του αληθινού Θεού.

Εἶθε ὁ τόπος αὐτός νά ἀποτελέσει πόλο ἔλξης καί συνάθροισης τῶν διασκορπισμένων τέκνων τοῦ Θεοῦ, κολυμβήθρα ἀναγέννησης ψυχῶν καί σωμάτων, θησαυροφυλάκιο τῶν εὐεργεσιῶν Του πρὸς τό ἀνθρώπινο γένος, ἐργαστήριο κάθε ἀγιότητας καί δικαιοσύνης, προθάλαμο τοῦ Οὐρανοῦ γιά κάθε καλοπροαίρετο καί ἀγνό Αἰφρικανό ἄνθρωπο.

Ἔτσι ὥστε, ἡ Χάρις τῆς Πεντηκοστῆς νά ἐξαπλώνεται καί νά κατακτᾷ ἔδαφος, νά λάμψει τό φῶς τῆς σωτηρίας, ἐκεῖ πού μέχρι τώρα τό σκοτάδι, ἡ ἀπελπισία καί ἡ πλάνη βασιίλευαν. Ἀμήν.

Ἀπό τὴν Ίερά Μητρόπολη Μουάνζας

Ἡ πρόκληση τῆς Ἱεραποστολῆς στὶς ἐσχατιές τῆς γῆς

Ἡ μέριμνα γιὰ τὴν Ἱεραποστολή δὲν ἀποτελεῖ ἐνασχόληση μὲ κάτι δευτερεύον ἢ περιθωριακό ἀλλὰ ἀφορᾷ τὸν τρόπο βίωσης τῆς χριστιανικῆς Ἀλήθειας¹. Ὁ χριστιανός, ὡς μαθητὴς τοῦ «Ἀπεσταλημένου»², δὲν μπορεῖ παρά νὰ εἶναι καὶ ὁ ἴδιος ἀπεσταλημένος, ἀπεσταλημένος στοὺς ἀνθρώπους «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς»³, γιὰ νὰ τοὺς συναντήσῃ, νὰ τοὺς διακονήσῃ, νὰ τοὺς παρηγορήσῃ, νὰ τοὺς ἀναγγέλλῃ τὰ χαρμόσυνα. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος σημειώνει ὅτι ὁ κάθε πιστός εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ πλησίον· «Υπεύθυνος γὰρ ἕκαστος ἡμῶν τῆς τοῦ πλησίον σωτηρίας ἐστίν. Διὰ τοῦτο οὐχὶ τὰ ἑαυτῶν σκοπεῖν, ἀλλὰ τὰ τοῦ πλησίον ἐκτελέσθημεν»⁴.

Ἡ χριστιανικὴ μαρτυρία εἶναι μαρτυρία ζωῆς καὶ ὄχι ἀπλῶς ἔκφραση θέσεων⁵. Οἱ Χριστιανοὶ ὀφείλου νὰ διδάσκουν κατὰ πρῶτιστο λόγον μὲ ὅ,τι κάνουν καὶ ὄχι μόνον μὲ ὅ,τι λέγουν⁶. Ἡ ἱεραποστολικὴ μαρτυρία πρέπει νὰ δίνεται μέσα ἀπὸ τὸν καθημερινὸ διάλογο, τὴν ἐπαφὴ μὲ τὸν ἄνθρωπο στὴν καθημερινότητα τῆς ζωῆς. Ἡ Ἱεραποστολή ὡς ἔκφραση

τοῦ Ὁρθόδοξου χριστιανικοῦ βιώματος, εἶναι ἀποτέλεσμα ἀγάπης, κίνηση ἀγαπητικὴ πρὸς ἐκείνους πού

1. «Ἡ ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας στὸν κόσμον, δὲν εἶναι κάτι τὸ ἐπιπλέον ἢ δευτερεύον, ἀλλὰ συμπίπτει μὲ τὴν ἴδια τὴ φύση της, τὸ ἴδιο της τὸ εἶναι. Σύμφωνα μὲ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμο Β΄ μὲ βάση αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ μπεῖ κάποιος στὸν πειρασμὸ νὰ ἰσχυριστῆ ὅτι ὅσο γίνεται λόγος περὶ ἱεραποστολῆς, σὰν κάτι ξεχωριστό, τόσο θὰ ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἀπουσία τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ ὅταν συγκροτεῖται ἡ Ἐκκλησία πάραυτα ἐκδηλώνεται ὡς ἀποστολική, δηλαδή (ἱερ)ἀποστολική». Βλ. Πρόλογος Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Ἰερωνύμου, στὸ Ἄν. Γιαννουλάτος, Ἔως Ἐσχάτου τῆς Γῆς, ἐκδόσεις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 2009, σ. 10.

2. Ἰωάν. 10,21 «καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, καγὼ πέμπω ὑμᾶς».

3. Πράξ. 1,8 «...λήψασθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς».

4. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Πρὸς τοὺς ἔχοντας παρθένους συνεισάκτους, PG 47,500. Στὴν Ἐκκλησία ὅλα τὰ μέλη εἶναι ἀπὸ τὴ φύση καὶ τὴ ζωὴ τους ἐθεληντὲς καὶ διάκονοι τοῦ κάθε πλη-

σίον. Βλ. σχετ. Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἡ Μαρτυρία τῆς Ἀγάπης, Τὰ φιλιανθρωπικὰ ἰδρύματα καὶ οἱ κοινωνικὲς δραστηριότητες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκδόσεις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 2005, σ. 4.

5. Γ. Μαντζαρίδης, Ὁρθόδοξη πνευματικὴ ζωὴ, ἐκδόσεις Πουρναρᾶς, Θεσσαλονίκη 1996, σ. 84.

6. Ἰ. Πέτρου, Θεολογία καὶ κοινωνικὴ Δυναμική, Ἐκκλησία-Κοινωνία-Οἰκουμένη, ἐκδόσεις Παρατηρητῆς, Θεσσαλονίκη 1993, σ. 78. «Βεβαίως δὲ τῆς εἰς Θεὸν πίστεως οὐκ ἔστιν ἡ ὑγεία τῆς ὁμολογίας, εἰ καὶ μήτηρ ἐστὶ τῆς πίστεως, ἀλλὰ ψυχὴ ἢ θεωροῦσα τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐκ τῆς πολιτείας δυνάμεως». Δηλαδή δὲν ἀρκεῖ ἡ ὀρθὴ ὁμολογία τῆς πίστεως, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ἡ σύνδεσή της μὲ τὴ ζωὴ. Ἰσαάκ Σύρου, Λόγος 33, 141. Βλ. σχετ. Γ. Μαντζαρίδης, Χριστιανικὴ Ἠθικὴ II, Ἄνθρωπος καὶ Θεός, Ἄνθρωπος καὶ Συνάνθρωπος, Ὑπαρξιακὲς καὶ Βιοηθικὲς Θέσεις καὶ Προοπτικὲς, ἐκδόσεις Πουρναρᾶς, Θεσσαλονίκη 2003, σ. 266.

βρίσκονται ἐκτός τοῦ σώματός της. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ συνεπάγεται τὴν ἀγάπη τοῦ ἀδερφοῦ⁷, καθὼς ἡ κάθε μία προϋποθέτει τὴν ἄλλη⁸.

Ὁ ἱεραπόστολος θεωρεῖ ἀδιανόητη τὴν ἀδιαφορία γιὰ τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ζοῦν κάτω ἀπὸ συνθῆκες φθορᾶς, ἀλλοτριώσεως, στέρψεως τῶν θεμελιωδῶν τους ἐλευθεριῶν καὶ καταστρατήγησής τῆς προσωπικῆς τους ἰδιοσυστασίας, χωρὶς νὰ ἔχουν τὴ δυνατότητα τῆς ἐλπίδας⁹. Αἰσθάνεται ὅτι οἱ περισσότερο ἀδικημένοι στὴν ἐποχὴ μας εἶναι ὅσοι στερήθηκαν τὸν Θεῖο Λόγο, «*ὄχι γιατί οἱ ἴδιοι ἀρνήθηκαν νὰ τὸν ἀκούσουν, ἀλλῆλα γιατί ἐκεῖνοι πού ἐπὶ αἰῶνες τὸν κατέχουν ἀδιαφόρησαν νὰ τοὺς τὸν γνωρίσουν*»¹⁰.

Στὸ πρόσωπο τοῦ κάθε συνανθρώπου βλέπουμε τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι κατανοεῖται ἡ φράση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὅτι ἡ ἀγάπη «*οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς*»¹¹. Τὸ πρόσωπο ὡς σχέση καὶ ὡς ἐτερότητα βιώνει τὴν ἐλευθερία, ἡ ὁποία οὐσιαστικά πραγματώνεται στὴν ἀγάπη πού εἶναι ὁ τρόπος ἄσκησης τῆς ἐλευθερίας. Ἄρα, ἡ ἀγάπη δέν εἶναι μόνο ἠθικό

αἷτημα ἀλλῆ καὶ ὄντολογικό γνώρισμα τοῦ προσώπου. Καὶ ὑπάρχει ὡς ἠθικό αἷτημα, γιὰ νὰ φανερωθεῖ ὡς ὄντολογικό γνώρισμα. Ὁ π. Μιχαὴλ Καρδαμάκνης ὑπογραμμίζει ὅτι «*ἡ ἐλευθερία τοῦ προσώπου ἐκφράζεται ὡς τὸ σύν τῆς ἀγάπης, ὡς ἀληθεύειν ἐν ἀγάπῃ, ὡς μετέχειν καὶ κοινωνεῖν, ὡς τρόπος τοῦ βίου ἐνοδύνως ἀγαπητικός*»¹².

Ἡ ἱεραποστολή κομίζοντας τὴν ἐλπίδα τῆς Ἀνάστασης, βασικό γνώρισμα τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ὑποστήριξη τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας καὶ ἐλευθερίας ἐναντι τῶν καταπιεστικῶν καὶ ἐξουσιαστικῶν δομῶν πολιτικοῦ, οικονομικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ χαρακτήρα¹³, ὀφείλει νὰ κατανοήσει καὶ νὰ ἐρμηνεύσει τίς ἰδιαίτερες συνθῆκες καὶ δεδομένα τῶν ἱεραποστολικῶν χωρῶν, καὶ νὰ τὰ μεταμορφώσει πρὸς ὄφελος τῆς εἰρήνης¹⁴, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης¹⁵. Ἡ διάδοση τῆς χριστιανικῆς μαρτυρίας ἐγκτεῖται νὰ πραγματοποιηθεῖ μέσα ἀπὸ τὴν προσφορά στὸν συνάνθρωπο καὶ τὴν ἀλληλεγγύη πρὸς κάθε ἄνθρωπο πού ἔχει ἀναγκη¹⁶.

Συνεπῶς, ἡ χριστιανικὴ μαρτυρία δέν μπορεῖ νὰ

7. Α΄ Ἰωάν. 4,19-21. «*Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. Ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ ὃν ἑώρακε, τὸν θεόν ὃν οὐκ ἑώρακεν πῶς δύναται ἀγαπᾶν; Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ*».

8. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμοιωγότης, «*ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν οὐ δύναται μὴ καὶ πάντα ἀνθρώπων ὡς ἑαυτὸν ἀγαπᾶσαι*». Μαξίμου Ὁμοιωγοῦ, *Κεφάλαια περὶ ἀγάπης*, 1,13, PG 90,964B. Ἀλλὰ καὶ τὰ λόγια τῆς γερόντισσας Γαβριηλίας Παπαγιάννη (1897-1992), ἱεραποστόλου, εἶναι χαρακτηριστικά: «*Τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο γιὰ νὰ ἀγαπᾷ. Προορισμὸς τοῦ εἶναι νὰ ἀγαπᾷ. Εἶναι Ἑβραῖος; Θά τὸν ἀγαπήσεις. Εἶναι Τοῦρκος; Θά τὸν ἀγαπήσεις. Δέν φταίει αὐτός, ἔτσι γεννήθηκε ἐκεῖ πού γεννήθηκε... ἐγὼ θά κάνω τὸν κριτῆ; Ὅχι... Λοιπόν, ἐκεῖνη τὴ στιγμή, ἅμα δέν σκέφτεσαι τὸν ἑαυτὸ σου, παρὰ σκέφτεσαι τὴν Ἀπέραντη Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γι' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐσύ, δειλῆ-δειλῆ, τὸν ἀγαπᾶς ὅσο μπορεῖς, ἐνῶ Ἐκεῖνος, ἀπέραντα*». Γερόντισσα Γαβριηλίδα, *Ἡ ἀσκητικὴ τῆς ἀγάπης*, ἐκδόσεις Ἐπιτάφιος, Ἀθήνα 1997, σ. 253-254.

9. Ἐφεσ. 2,12 «*ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ*».

10. Μ. Τρίτος, *Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας Ἀναστάσιος*, Ἰωάννινα 2007, σ. 10.

11. Β΄ Κορ. 13,5.

12. Μ. Καρδαμάκνης, *Ὁρθόδοξη πνευματικότητα. Ἡ αὐθεντικότητα τοῦ ἀνθρωπίνου ἤθους*, ἐκδόσεις Ἀκρίτας, Ἀθήνα 1993, σ. 93.

13. Ἰ. Πέτρου, *Χριστιανισμὸς καὶ κοινωνία, κοινωνιολογικὴ ἀνάλυση τῶν σχέσεων τοῦ Χριστιανισμοῦ μέ τὴν κοινωνία καὶ τὸν πολιτισμὸ*, ἐκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 300.

14. Ἡ Ἀγγελικὴ Ζιάκα τονίζει περὶ τῆς σημασίας τῆς εἰρήνης: «*Ἡ εἰρήνη δέν ἀναφέρεται μόνον στὴν ἀπουσία τοῦ πολέμου ἀλλῆ ἔχει εὐρύτερες διαστάσεις. Χαρακτηριστικά, εἰρήνη εἶναι ἡ φιλικὴ συνύπαρξη τῶν ἀνθρώπων, ἡ προσωπικὴ καὶ κοινωνικὴ εὐημερία, ἡ ἀνοχή, ἡ ἀναγνώριση καὶ ὁ σεβασμὸς τῆς διαφορετικότητας, θρησκευτικῆς, πολιτικῆς, φυλετικῆς, κ.λπ.*». Ἀγγ. Ζιάκα, «*Ἡ ὑπέρβαση τῆς βίας καὶ ἡ κατίσχυση τῆς εἰρήνης-κοινὴ ἀναφορά καὶ ἐπιταγὴ στὸν διαθρησκευτικὸ διάλογο καὶ στὰ εὐρωπαϊκὰ προγράμματα σπουδῶν*», στὸ *Καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη*, Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν, ἐκδόσεις Ἰνδικτος, Ἀθήνα 2010, σ. 137.

15. Ἐλ. Κασσελοῦρη-Χατζηβασιλειάδου, «*Γιατί ἡ εἰρήνη ἀποτελεῖ προτεραιότητα γιὰ τίς κοινωνίες καὶ τίς Ἐκκλησίες σήμερα*», στὸ *Καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη*, σ. 28.

16. Χ. Τσιρώνης, «*Ἡ Συμφιλίωση γιὰ τὴν Κοινωνία καὶ τὸν Κόσμο*», *Καθ' Ὁδόν* 12 (Φεβρουάριος 1997) 92.

ἀδιαφορεῖ, ἀλλὰ ὀφείλει νά συμβάλῃ, στό βαθμό πού μπορεῖ, στήν ἀντιμετώπιση τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων τῆς φτώχειας, τῆς πείνας, τῆς μόρφωσης, τῆς προστασίας τοῦ περιβάλλοντος¹⁷, στοὺς χώρους τῆς Ἱεραποστολῆς. Ὁ ἀγώνας τῶν Ἱεραποστόλων γιά δικαιοσύνη καί σεβασμό τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας¹⁸, ἡ θεμελίωση ἐνός καινούριου κόσμου, ὁ ὁποῖος θά ἐπιδεικνύει μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον καί ἀγωνιώδη μέριμνα γιά τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα τῶν ἰθαγενῶν στίς χώρες τοῦ λεγόμενου Τρίτου Κόσμου προβάλλει «*στήν αὐγή τῆς νέας χιλιετίας, ὡς ἡ οὐσιαστικότερη ἐπιβίωση τῆς ἀνθρωπότητας γιά πραγματική πρόοδο καί ἀνάπτυξη*»¹⁹.

Μέλημα τῆς Ἱεραποστολῆς ὀφείλει νά εἶναι ἡ κατοχύρωση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν ἰθαγενῶν, ἔτσι ὥστε νά ἐξασφαλισθοῦν οἱ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις μιᾶς ἀξιοπρεποῦς ζωῆς γιά ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, σέ ὅλες τίς κοινότητες τῆς ὑψηλίου²⁰. Ὁ Πέτρος Βασιλειάδης θά σημειώσει σχετικά περί τῆς χριστιανικῆς μαρτυρίας: «*ὀφείλομε νά*

ἐγκολληθούμε μιά μεταμορφωτική πνευματικότητα, ἡ ὁποία μᾶς ἐπανασυνδέει μέ τοὺς ἄλλους, μᾶς ὑπηρετεῖ νά ὑπηρετοῦμε τό κοινό καλόν, νά τοηλοῦμε τήν ἀντιπαράθεση πρὸς ὅλες τίς μορφές περιθωριοποίησης... νά ἀντιστεκόμαστε στίς ἀξίες πού καταστρέφουν τή ζωή, καί μᾶς ἐμπνέει νά ἀναζητοῦμε καινότεμες ἐναλλακτικές προτάσεις»²¹.

Ἡ ἔννοια τῆς ἰσότητας δηλώνει ἀπερίφραστα «*τή μὴ διακρισιμότητα διακριτῶν ἀντικειμένων ὡς πρὸς ὀρισμένη πλευρά καί μέ βάση ὀρισμένο μέτρο*»²², ἡ ὁποία βασίζεται στή θεμελιώδη πεποίθηση ὅτι ὡς ἄνθρωποι, εἴμαστε ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοια ὅλοι ἴσοι²³. Ἡ χριστιανικὴ μαρτυρία, μέσα ἀπὸ τὰ ιδεώδη πού πρεσβεύει, ὀφείλει νά ἀναδείξει τὴν ιδιότητα τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, ἔννοια πού ἀντιμάχεται τοὺς ταξικούς, κοινωνικούς καί θρησκευτικούς διαχωρισμούς²⁴, νά καταδικάσει τὴν ἀνθρώπινη ἐκμετάλλευση, μέ ἄλλα λόγια νά συμβάλῃ στήν προάσπιση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων²⁵. Τό νά εἴμαστε χριστιανοὶ σημαίνει νά μιμούμαστε τὸν Χριστό καί νά

17. Ἄγγ. Ζιάκα, *ὁ.π.*, σ. 140.

18. Χ. Τσιρώνης, «Χριστιανοδημοκρατία, οἱ χριστιανικὲς ἀξίες στὸ Κοινοβούλιο», *Θεὸς καί Θρησκεία* 9 (2000) 72-73. Βλ. καί Κ. Ἀμάντος, *Εἰσαγωγή στή Βυζαντινὴ Ἱστορία*, Ἀθήνα 1950, σ. 28.

19. Χ. Τσιρώνης, «Ἡ Παγκοσμιοποίηση τῆς οἰκονομίας καί τὸ παράλογο, Ἠθικά Διλήμματα καί σύγκρουση τῶν ἀξιῶν στήν ὑπερνεωτερικότητα», *Θρησκευτολογία* 1 (Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος 2000) 158. Βλ. καί τὸ σκόλιο τοῦ Κ. Παπαγεωργίου «Ἡ ἐγγύηση θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν δημιουργεῖ ἓνα θεσμικὸ περιβάλλον γόνιμο γιά τὴν καθλιέργεια τῆς δικαιοσύνης». Κ. Παπαγεωργίου, *Ἡ πολιτικὴ δυνατότητα τῆς δικαιοσύνης, Συμβόλαιο καί συναίνεση στὸν John Rawls*, ἐκδόσεις Νῆσος, Ἀθήνα 1994, σ. 117-118.

20. Ἐ. Φρόμ, *Νά ἔχεις ἢ νά εἶσαι*, μτφρ. Ἐλένη Τζελέπογλου, ἐκδόσεις Μπουκουμάνη, Ἀθήνα 1978, σ. 148. Μέσα ἀπὸ τὴν κατοχύρωση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων προστατεύεται ἡ ἐλευθερία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀλλοῦ, «*ὑπὸ τὴν προϋπόθεση βέβαια ὅτι ἀποδέχεται τίς ἀξίες οἰκουμενικοῦ χαρακτῆρα καί τὴ δημόσια τάξη καί ἀσφάλεια μέ βάση πάντοτε τίς ἀρχές τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων*». Ἱ. Πέτρου, *Πολιτοπολιτισμικότητα καί Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία*, ἐκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2005, σ. 83.

21. Π. Βασιλειάδης, «Οἰκονομία τῆς ζωῆς, δικαιοσύνη καί εἰρήνη γιά ὅλους», *Θεολογία, Θεολογία καί Οἰκονομία Προσεγγίσεις στή σύγχρονη κρίση* 83/4 (Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος 2012) 205.

22. Ang. Krebs, «Einleitung: die neue Egalitarismuskritik im

Überblick» στὸ Krebs, Angelika (διευθ.), *Gleichheit oder Gerechtigkeit. Texte der neuen Egalitarismuskritik*. ed. Suhrkamp, Frankfurt 2000, σ. 10. Στὴν Ἐγκυκλοπαίδεια τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων παρατίθεται ὡς ἐξῆς ὀρισμὸς περί τῆς ἰσότητας: «*Ἰσότης εἶναι μιὰ γενικὴ ἀρχὴ στοιχειώδους (elementary) δικαιοσύνης, ἐφαρμοσμένη σέ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα καί ἐφαρμοστέα σέ κάθε ἄτομο χωρὶς καμμία διάκριση*». E. Lawson, *Encyclopedia of Human Rights*, 2nd Edition, Taylor & Francis, New York 1995, σ. 440.

23. Π. Δημητρόπουλος, *Χριστιανικὴ Κοινωνιολογία*, ἐκδόσεις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1984, σ. 62: «*Ἡ ἰσότητα εἶναι προσωποπαγὲς δικαίωμα κατοχυρωμένο ἠθικά καί νομικά σέ κάθε εὐνομούμενη πολιτεία*».

24. Δ. Βενιέρης, *Εὐρωπαϊκὴ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καί Κοινωνικά Δικαιώματα, τὸ τέλος τῶν ὕμνων*, ἐκδόσεις Ἑλληνικὰ Γράμματα, Ἀθήνα 2009, σ. 62-63.

25. Μ. Ἰγκνάτιεφ, *Τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ὡς πολιτικὴ καί ὡς εἰδωλοπατρία*, μτφρ. Ἐλένη Ἀστερίου, ἐκδόσεις Καστανιώτη, Ἀθήνα 2004, σ. 102-103. «*Ἡ ὀρθόδοξη Ἱεραποστολὴ ὀφείλει νά πραγματοποιήσῃ ἓνα δημιουργικὸ ἀνοιγμα πρὸς τὸν πολιτοπολιτισμικὸ κόσμο μας, προσλαμβάνοντας τὰ προβλήματα καί τοὺς προβληματισμοὺς του*». Βλ. σχετ. Ἱ. Πέτρου, *Χριστιανισμὸς καί κοινωνία, κοινωνιολογικὴ ἀνάλυση τῶν σχέσεων τοῦ Χριστιανισμοῦ μέ τὴν κοινωνία καί τὸν πολιτισμό*, ἐκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 408.

εἴμαστε ἔτοιμοι νά τόν ὑπηρετήσουμε στό πρόσωπο τοῦ πλησίον, τοῦ ἀδελφοῦ, ἀνεξαρτήτως ἰδεολογικῶν πεποιθήσεων.

Ἡ Ἱεραποστολή στοχεύει στή βίωση καί τήν προσδοκία τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καί «ἀφοσιώνεται στόν καθημερινό ἀγῶνα, γιά νά οἰκοδομήσει ἕναν νέο κόσμο, στόν ὁποῖο θά βασιλεύει ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἐλευθερία καί ἡ ἀγάπη πρός ὄλους τοὺς ἀνθρώπους ἀνεξαιρέτως»²⁶. Ὁ Σταυρός, σύμβολο θυσίας, προσφορᾶς καί ἀγάπης, εἶναι ἡ παραστατική περιγραφή τῆς χριστιανικῆς μαρτυρίας²⁷. Ἡ πραγματοποίησή της πραγματοποιεῖται μέ πρόσωπα πού προσεγγίζουν κενωτικά καί συγχωρητικά ὀλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα²⁸. Σκοπός τῆς Ἱεραποστολῆς δέν εἶναι ἡ κατάκτηση τοῦ κόσμου, ἡ ἐξάπλωση καί ἡ ἐπιβολή μιᾶς χριστιανοπολιτείας πού ἐλέγχει τά πάντα, ἀλλὰ ἡ διακονία τοῦ κόσμου «ἐν ταπεινώσει»²⁹.

Ἡ Ὁρθοδοξία, ὅπως τονίζει ὁ Μητροπολίτης Περγᾶμου Ἰωάννης Ζηζιούλας, «μέ ἄξονα τήν ἔννοια τοῦ προσώπου μπορεῖ νά δείξει πρός μιά παγκοσμιότητα, πού θά σέβεται τή διαφορὰ καί τήν ἑτερότητα, πού δέν φοβᾶται τόν ἄλλο, ὅσο διαφορετικός καί ἄν

εἶναι αὐτός, ἀκόμα καί στή θρησκεία του, ἀλλὰ θά τόν ἀγκαλιάζει ὡς ἀδελφό»³⁰. Δυστυχῶς, ὅμως, ὁ ἄνθρωπος δυσκολεύεται ὄχι μόνο νά ἀποδεχθεῖ, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο νά δείξει ἀνεκτικότητα πρός κάθε μορφή ἑτερότητας καί διαφορετικότητας στό πρόσωπο τοῦ συνανθρώπου του³¹. Τό Ἱεραποστολικό ἔργο τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀξιολογεῖται μάλιστα ἀπό τό κατά πόσο ἐνσωματώνει τήν ἑτερότητα στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ καί μεταδίδει στά διάφορα ἔθνη τό χριστιανικό πνεῦμα. Ἡ Ἱεραποστολή δέν πρέπει νά σηματοδοτεῖ τήν ἀλλοίωση ἢ τήν ἀπώλεια τῆς προσωπικῆς ταυτότητας. Ἡ Ἐκκλησία ἀσκώντας ἱεραποστολικό ἔργο θέλει νά δημιουργήσει πρόσωπα κι ὄχι ὀπαδούς. Οἱ ὀπαδοί εἶναι ἀμφιλεγόμενα πρόσωπα³².

Ὁ πραγματικός χριστιανός ἔχοντας ὡς πρότυπο τίς σχέσεις τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδας, «αὐθυπερβαίνει τήν ἀτομικότητα καί ἐνυπάρχει ὡς αὐτο-διάθεση σχέσης καί αὐτοπροφορᾶς ὡς ἀγάπη»³³. Ὁ ἄλλος γιά τόν χριστιανό δέν εἶναι ἡ κόλλησή του, ἀντίθετα, εἶναι μιά ἄλλη «εἰκόνα» τοῦ Θεοῦ, πού πορεύεται πρός τό «καθ' ὁμοίωσιν». Αὐτό μπορεῖ νά ὀδηγήσει σέ γόνιμη αὐτοκριτική καί δημιουρ-

26. Νίκ. Εὐσταθίου, «Κυριακή Β' Λουκά», *Ἐφημέριος* 7 (Ἰούλιος – Αὐγούστος 2012) 17. «Ἡ ἀνιδιοτελής ἀγάπη βρῖσκει τήν ὑψιστή ἔκφρασή της μέσῳ τῆς εὐχαριστίας στή συμμετοχή στήν ἀγαπητική κοινωνία τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία σημαίνει πλήρη Ζωή γιά ὄλους». Στ. Τσομπανίδης, *Ἐκκλησιολογία καί Παγκοσμιοποίηση, Οἱ Ἐκκλησίες στήν οἰκουμενική πορεία γιά μιά ἐναλλακτική παγκοσμιοποίηση στήν ὑπηρεσία τῶν ἀνθρώπων καί τῆς γῆς*, ἐκδόσεις Πουρναρᾶς, Θεσσαλονίκη 2008, σ. 30-31.

27. Ὁ κάθε ἱεραπόστολος τελικά, ὅπως διατυπώνει ὀρθά ὁ Α. Κοτταδάκης, πρέπει «νά μοιρασεῖ τά προβλήματα τῶν ἰθαγενῶν, νά φάει μαζί τους στήν καλύβα τους καί νά πεθάνει κοντά τους» Ἄ. Κοτταδάκης, *Ἱεραποστολικό συναξάρι τοῦ εικοστοῦ αἰῶνα. Α' Ἀφρική*, ἐκδόσεις Τήνος, Ἀθήνα 1992, σ. 235.

28. Ὁ ἄνθρωπος συντρίβοντας τόν ἑγωισμό του, ἀγκαλιάζοντας τόν πλησίον του, ἐνσωματώνει μέσα του ὀλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα. Ἀρχιμ. Σωφρονίου (Σαχάρωφ), *Ἄσκησις καί θεωρία*, Ἔσσεξ Ἀγγλίας 1996, σ. 159. Βλ. καί Γ. Μαντζαρίδης, *Χριστιανική Ἱθική II, Ἄνθρωπος καί Θεός, Ἄνθρωπος καί Συνάνθρωπος, Ὑπαρξιακές καί Βιοηθικές Θέσεις καί Προοπτικές*, ἐκδόσεις Πουρναρᾶς, Θεσσαλονίκη 2003, σ. 13.

29. Ἄν. Γιαννουλάτος, *Ἱεραποστολή στά ἴχνη τόν Χριστοῦ*.

Θεολογικές μελέτες καί ὁμιλίες, ἐκδόσεις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 2007, σ. 106, 263. Βλ. καί Στ. Τσομπανίδης, *Ἐπί τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, Ἡ συμβολή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καί Θεολογίας στό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν*, ἐκδόσεις Πουρναρᾶς, Θεσσαλονίκη 2008, σ. 289.

30. Ἰ. Ζηζιούλας, «Πολιτιστικές ταυτότητες καί παγκοσμιοποίηση», στό *Πολιτιστικές «ταυτότητες» & «παγκοσμιοποίηση»*, *Κείμενα Συνεδρίου*, ἐκδόσεις Ἐταιρεία Παιδείας καί Πολιτισμοῦ «Ἐντελέχεια»-Ἐκπαιδευτήρια Γεῖτονα & Κωστέα, Ἀθήνα 2003, σ. 25.

31. Ν. Ἀσπροῦλης, «Θεμελιακές προϋποθέσεις γιά μιά Ὁρθόδοξη Θεολογία τῆς καταλήλαγῆς», στό *Καί ἐπίγης εἰρήνη*, Ἀθήνα 2010, σ. 55.

32. Οἱ ὀπαδοί ζητοῦν σ' ὁποιαδήποτε μορφή θρησκείας, συλλόγου, ἰδεολογίας κ.λπ. νά βροῦν ἕνα ἀποκούμπι. Ἀντίθετα τά πρόσωπα πού συγκροτοῦν τήν Ἐκκλησία ἀσκοῦνται νά ἐλευθερώσουν τήν ὑπαρξή τους ὀλόκληρη.

33. Χ. Γιανναρᾶς, *Ὀντολογία τῆς σχέσης*, ἐκδόσεις Ἰκαρος, Ἀθήνα 2004, σ. 32-33.

γικό επαναπροσδιορισμό στάσης³⁴ απέναντι σε ανθρώπους και κοινωνίες με διαφορετικές ιδέες και νοοτροπίες.

Ο ιεραπόστολος πρέπει να αντιλαμβάνεται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αλλήλων, να αποδέχεται και να σέβεται τις ταυτότητές τους οι οποίες έχουν παρελθόν, ιστορία και μέλλον³⁵. Οι σημερινοί ιεραπόστολοι οφείλουν να κατανοούν ότι απευθύνονται σε ιδιαίτερα ανθρώπινα σύνολα. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Άποστόλου Παύλου στον Άρειο Πάγο, που ξεκίνησε την ομιλία του χαρακτηρίζοντας τους Αθηναίους «διδασκόμενους»³⁶. Η βίωση της αγάπης είναι βίωση της ελευθερίας³⁷, μόνη αυτή μας επιτρέπει να κατανοήσουμε τις απόψεις των αλλήλων και να δεχτούμε τη διαφορετικότητά τους³⁸. Η αγάπη είναι το αντίθετο της φιλαυτίας ή του έγωισμού³⁹, αποτελεί την αρχή, τη μεσότητα και το τέλος των αρετών. Όποιος αγαπά δεν «περπερεύεται» και δεν «φουσιούται»⁴⁰, αλληλά στέκεται με σεβα-

σμό στο πρόσωπο του αλλήλου, του ξένου, του διαφορετικού⁴¹.

Ο χριστιανικός πολιτισμός έχει υποχρέωση να ενισχύσει κάθε προσπάθεια προστασίας της πολυμορφίας, της εξάλειψης του ρατσισμού, της βίας, υπό οποιαδήποτε μορφή, καθώς η Βασιλεία του Θεού σημαίνει την ειρηνική συνύπαρξη και συμβίωση των λαών⁴², ανεξαρτήτως χρώματος, φυλής και γλώσσας. Η Όρθοδοξη Εκκλησία, όπως θα σημειώσει επιγραμματικά ο Μητροπολίτης Ελβετίας Δαμασκηνός Παπανδρέου, καταφάσκει και προσλαμβάνει όλο το ανθρώπινο γένος, χωρίς τις εφάμαρτες διαθέσεις, «καταργώντας τον κόσμο της διασπάσεως, της αλληλοτριώσεως, των φυλετικών διακρίσεων και του μίσους»⁴³.

Ο Χριστός παρατεινόμενος εις τους αιώνες ἀγκαλιάζει τους ανθρώπους όλων των τόπων, όλων των τάξεων και χρονικών περιόδων σε μία προοπτική ἀνακαινίσεως, όπου ξεπερνιούνται όλες οι αλληλο-

34. Ως στάση ορίζεται: «ο τρόπος με τον οποίο συμπεριφέρεται κανείς αντιμετωπίζοντας κάτι ή κάποιον». Γ. Μπαμπινιώτης, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε., Αθήνα 1998, σ. 211. Η έννοια του όρου «στάσης», προς κάποιο πρόσωπο, ορίζεται ως «ένα διαρκές σύστημα με γνωστικό στοιχείο, συναισθηματικό στοιχείο, και τέλος, με κάποια τάση προς την έκφραση συμπεριφοράς». Δ. Γεώργας, Κοινωνική Ψυχολογία, τόμ. Α', Αυτόεκδοση, Αθήνα 1995, σ. 124.

35. Ν. Βερνίκος Σ. Δασκαλοπούλου, Πολυπολιτισμικότητα. Οι Διαστάσεις της Πολιτισμικής Ταυτότητας, εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2002, σ. 13.

36. Πράξ. 17,22.

37. Κατά τον Ιωάννη Ζηζιούλα «όσο πιο πολύ αγαπά κανείς, τόσο πιο ελεύθερος είναι». Ι. Ζηζιούλας, «Ευρωπαϊκό πνεύμα και Ελληνική Όρθοδοξία», Εύθυνη 167 (1985) 572.

38. Ο γέροντας Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης αναφέρει χαρακτηριστικά περί της αγάπης: «Η αγάπη προς τον Χριστό δεν έχει όρια, τό ίδιο και η αγάπη προς τον πλησίον. Νά εκτείνεται παντού, στά πέρατα της γης. Παντού σε όλους τους ανθρώπους. Έγω ήθελα να πάω να ζήσω μαζί με τους χίπηδες στά Μάταλα χωρίς, βέβαια άμαρτίες, γιά να δείξω την αγάπη του Χριστού, πόσο είναι μεγάλη και πώς μπορεί να τους αλλιάξει, να τους μεταμορφώσει. Η αγάπη είναι πάνω άπ' όλα». Γέροντος Πορφυρίου, Βίος και Λόγοι, εκδόσεις Ι.Μ. Χρυσοπηγής, Χανιά 2003, σ. 397.

39. Άντ. Κόμπος, «Η αγάπη του Θεού προς τους ανθρώ-

πους», Ιερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης», Χριστήριον Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ.κ. Παντελεήμων Β' Τῷ, Δευτέρῳ, επί τῇ συμπληρώσει εικοσαετούς ἐν Θεσσαλονίκῃ Ποιμαντορίας (1974-1994), Θεσσαλονίκη 1994, σ. 75.

40. Α' Κορ. 13,4.

41. Μ. Σταθόπουλος, Η πίστη και η θρησκευτική ελευθερία. Ποιός πρέπει να είναι ο ρόλος της Εκκλησίας, <http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=186677>. (Ημερομηνία πρόσβασης 26/6/2014). Βλ. και Γερόντισσα Γαβριηλίδα, Η άσκητική της αγάπης, εκδόσεις Έπτάλοφος, Αθήνα 1997, σ. 163: «Ο Θεός όταν μάς έπλησε, μάς φύσησε και την νουή του. Η νουή αυτή του Θεού είναι η αγάπη. Παύουμε να αγαπούμε, παύουμε να ζούμε. Χωρίς Νουή, δεν μπορούμε». Όταν αγαπάς τον έναν και δεν αγαπάς τον άλλον, θά πεί ότι δεν αγαπάς κανέναν. Ο Θεός μάς έδωσε την αγάπη, την καρδιά, τά μάτια, όλα τά δώρα του, γι' αυτόν τον σκοπό. Πρώτα γιά να τον αγαπούμε μέ όλη τή δύναμη της ψυχής μας και του είναι μας όλόκληρου, όπως μάς τό λέει η πρώτη έντολή, και δεύτερον γιά να μή ξεχωρίσουμε ποτέ τον έαυτό μας από τους άλλους. Τόν πλησίον σου ως έαυτόν σου λέει».

42. Σ. Σαχάρωφ, Όψόμεθα τον Θεόν καθώς έστι, Έσσεξ Άγγιλίας 1996, σ. 141.

43. Δαμ. Παπανδρέου, Όρθοδοξία και Κόσμος, εκδόσεις Τέρτιος, Κατερίνη 1993, σ. 291.

τριωτικές καταστάσεις τοῦ ἀνθρώπου⁴⁴. Χαρακτηριστικό παράδειγμα δημιουργικῆς ἱεραποστολῆς ἀποτελοῦν οἱ φωτιστές τῶν Σλάβων, Ἅγιοι Κύριλλος καί Μεθόδιος⁴⁵ πού εἶναι οἱ κατεξοχὴν ἐκφραστὲς τοῦ ὑπερεθνικοῦ, ὑπερφυλετικοῦ καί οἰκουμενικοῦ πνεύματος τῆς Ὁρθοδοξίας συναποτελώντας παράδειγμα πρὸς μίμηση γιὰ τοὺς σημερινούς ἱεραποστόλους. Ἡ ἐκφραση τῆς ἀγάπης στὴ ζωὴ προϋποθέτει τὴν ὑπέρβαση τῆς ἰδιοτελείας καί τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ⁴⁶.

Ἡ ἀληθινὴ ζωὴ τῆς ἐλευθερίας βρίσκεται στὴν ἀμοιβαιότητα μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους⁴⁷, «*πού ἀποτελεῖ τὴν ἄρση ὁποιασδήποτε βεβαιότητας, ὁποιασδήποτε καταθλιπτικῆς μονιμότητας πού ἐπιβάλλει τὴν ὄντολογικὴ ἀκίνησι καί γεννᾷ τὸν θάνατο*»⁴⁸. Ἡ ρίζα τῶν πάντων εἶναι ἡ κοινωνία καί τὸ νόημα τῶν

πάντων εἶναι πάλιν κοινωνία⁴⁹, «*καί τοῦτο ἐπειδὴ τὸ ἐσώτατο μυστήριον τῶν πάντων εἶναι τὸ Πρόσωπον*»⁵⁰. Ἡ συνύπαρξη μὲ τὴν ἑτερότητα ἀλλήλα καί ἡ θεμελίωση ἀδελφικῶν σχέσεων στὸν χώρο τῆς ἱεραποστολῆς ἀποτελοῦν ρητὴ καί πάγια ἐντολὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης: «*μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καί τὰ ἐτέρων ἕκαστος*»⁵¹. Τὸ ἐγὼ παγιώνεται μέσῳ τοῦ μὴ ἐγὼ, δηλαδὴ τοῦ ἄλλου, ὁ ὁποῖος ἀντικατοπτρίζει τὴν εἰκόνα τοῦ ἑαυτοῦ⁵². Τὸ πρόσωπο ἀποκτᾷ ταυτότητα μέσῳ τῆς σχέσης μὲ μιὰ ἄλλη προσωπικὴ ἑτερότητα⁵³, ὡς μιὰ σχεσιοδυναμικὴ ὑπαρξης. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ κάθε ἄνθρωπος, καλεῖται νὰ μετᾶσει σὲ αὐτὴ τὴ ζωὴ φανερώνοντας στίς διαπροσωπικὲς του σχέσεις τὴν ἀλληλοπερικύρωση πού ἀποκαλύπτει ἡ σάρκωση. Καλεῖται νὰ γίνῃ «*ἀλήτης τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ*»⁵⁴.

44. Κ. Κωτσιόπουλος, *Ὁρθοδοξία καί παγκοσμιοποίηση*, Τμήμα ἐκδόσεων Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2005, σ. 18. Βλ. σχετ. καί Γ. Μαντζαρίδης, *Χριστιανικὴ Ἠθικὴ Ι, Εἰσαγωγή – Γενικὲς Ἀρχές, Σύγχρονη Προβληματικὴ*, ἐκδόσεις Πουρνάρα, Θεσσαλονίκη 2003, σ. 269: «*Ἡ οἰκουμενικότητα τῆς Ἐκκλησίας θεμελιώνεται στὸν Χριστό, πού προσέλαβε στὴν ὑπόστασή του ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα. Καί ἡ ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι παρουσία τοῦ Χριστοῦ μέσα στὴν Ἐκκλησία οἰκοδομεῖ τὴν οἰκουμενικότητά της, ἡ ὁποία δὲν ἐξαντλεῖται στὴν ἐξάπλωσή της σὲ ὁλόκληρη τὴν οἰκουμένη, δηλαδὴ στὴν παγκοσμιότητα, ἀλλὰ συμπεριλαμβάνει καί τὴν ἀδιάκοπη διατήρησή της μέσα στὸν χρόνο, δηλαδὴ τὴ διαχρονικότητα*».

45. Α. Ταχιάος, *Ἅγιοι Κύριλλος καί Μεθόδιος, φωτιστές τῶν Σλάβων*, Ἅγία Πετρούπολη 2005, σ. 311.

46. K. Geiger, «Ἡ ἀνάπτυξη μιᾶς πολυπολιτισμικῆς κοινωνίας καί οἱ εὐκαιρίες μιᾶς διαπολιτισμικῆς παιδαγωγικῆς», σὺν Καϊῖλα, Μ. - Πολεμικός, Ν. - Κοντάκος, Α., Γκόβαρης, Χ., (ἐπιμ), *Σύγχρονοι Προβληματισμοί*, ἐκδόσεις Ἄτραπός, Ἀθήνα 2002, σ. 245-246.

47. Σ. Ἀγουρίδης - Σ. Νίκας, *Ὁ Χριστὸς καί ὁ καινούριος κόσμος τοῦ Θεοῦ*, Βιβλίο Β' Γυμνασίου, Ὁργανισμὸς Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων, Ἀθήνα 1996, σ. 111.

48. Χρ. Σταμούλης, *Ὡσπερ ξένος καί ἀλήτης ἢ Σάρκωση: ἡ μετανάστευση τῆς ἀγάπης*, ἐκδόσεις Ἀκρίτας, Θεσσαλονίκη 2010, σ. 25.

49. Ὁ Ντυρκάιμ σημειώνει πὼς «*ἡ κοινωνία εἶναι προγενέστερη τοῦ ἀτόμου. Ἡ συλλογικὴ ζωὴ δὲν γεννήθηκε ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ ζωὴ ἀλλὰ ἀντιθέτως ἡ δευτέρη γεννήθηκε ἀπὸ τὴν πρώτη*». Emile Durkheim, «Τὸ ἱερό καί ἡ θρησκεία», σὺν HERVIEU-LEGER, Danièle - WILLAIME, Jean-Paul, *Κοινωνικὲς Θεωρίες καί*

Θρησκεία, Μετάφραση Κωνσταντῖνος Τσικεδράνος, Ἐπιμέλεια-Πρόλογος Νίκη Παπαγεωργίου, ἐκδόσεις Κριτική, Ἀθήνα 2005, σ. 218. Αἰῶνες πρὶν ὁ Ἀριστοτέλης διαπίστωνε πὼς ἡ κοινωνία, «*πόλις*», προηγείται τοῦ ἀτόμου. «*Καί πρότερον δὲ τῆ φύσει πόλις ἢ οἰκία καί ἕκαστος ἡμῶν ἐστί*». Ἀριστοτέλους, *Πολιτικά* 1,2, 1253a, 18-19.

50. Ἀμφ. Ράντοβιτς, *Ἡ Καθολικότης τῆς Ὁρθοδοξίας, Μαρτυρία Ὁρθοδοξίας*, ἐκδόσεις Ἐστίας, Ι.Δ. Κολλῆρου, Ἀθήνα 1971, σ. 22.

51. *Φιλιπ.* 2,4.

52. Ν. Χρηστάκης, «Ὁμοιότητα καί διαφορά, ὁμαδικότητα καί ἀτομικότητα: ὀρισμένα ἀπὸ τὰ παράδοξα τῆς ταυτότητας», *Ταυτότητες, ψυχοκοινωνικὴ συγκρότηση*, Κλήμης Ναυρίδης - Νικόλαος Χρηστάκης, Μετάφραση Κατερίνα Ζησίμου, ἐκδόσεις Καστανιώτη, Ἀθήνα 1997, σ. 214.

53. Ὁλγ. Στασινοπούλου, «Ἀπὸ τὸ ἄτομο στοῦ ἀνθρώπου πρόσωπο - Ἡ συμβολὴ τῆς πατερικῆς σκέψης στὴν ὑπέρβαση διλημμάτων τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς», σὺν Δ. Μαργιπλῆς (ἐπιμ), *Κριτικὲς προσεγγίσεις στὸν ὀρθόδοξο πολιτισμό: Ὁψεις τοῦ ἑλληνικοῦ παραδείγματος*, ἐκδόσεις Ἄντ. Σταμούλης, Ἀθήνα 2007, σ. 119.

54. Γέροντος Πορφυρίου, *Βίος καί Λόγοι*, ἐκδόσεις Ι.Μ. Χρυσοπηγῆς, Χανιά 2003, σ. 40. Βλ. καί τὸν πρόλογο τοῦ Νιγηρίας Ἀλέξανδρου, σὺν Χρ. Σταμούλης, *Ὡσπερ ξένος καί ἀλήτης*, ἐκδόσεις Ἀκρίτας, Θεσσαλονίκη 2010, σ. 9-10: «*Τὸ νὰ ζεῖ κανεὶς γιὰ τὴν Ἐκκλησία σημαίνει νὰ σχετίζεται. Νὰ ἀνοίγεται... ὅπως ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ πού ὑπερβαίνει τὸ ἴδιο Του τὸ μεγαλεῖο, ξενιτεύεται ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς γιὰ ὄλους καί προσφέρεται ὡσπερ ξένος καί ἀλήτης σὲ ὄλους...*».

Ἡ Ἐκκλησία πρέπει νά βρίσκεται σέ συνεχή διάλογο καί σχέση μέ τούς ἄλλους⁵⁵. Ὁ διάλογος στήν Ἱεραποστολή εἶναι «ἀντίδοσις», ἀλληλο-περικώρησις καί ἀλληλο-πλουτισμός⁵⁶ στόν τρόπο ἐκφορᾶς τῆς μίας Ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ. Ἀλληλο-πλουτισμός ὄχι στό περιεχόμενο τῆς οὐσίας τοῦ χριστιανικοῦ μηνύματος ἀλλὰ στό μέσο καί στόν τρόπο μετάδοσης. Διακύβευμα τῆς Ἱεραποστολῆς ἀποτελεῖ ὁ σεβασμός τῶν διαφορετικῶν πολιτισμῶν, ἀλλὰ καί τῶν τρόπων μέ τούς ὁποίους αὐτοί ἐκφράζονται: «καί ἡ μετατροπή αὐτῶν σέ μέσα σωτηρίας»⁵⁷. Ὁ ἱεραπόστολος θά κληθεῖ νά ἔλθει ἀντιμέτωπος μέ ὅποιες τυχόν προκαταλήψεις του καί ἀναστολές του, θά χρειαστεῖ νά παλέψει γιά νά ἀπελευθερωθεῖ ἀπό συμβατικότητες καί νά ἔρθει ἀντιμέτωπος μέ τόν ἴδιο

του τόν ἑαυτό. Σέ αὐτό θά χρειαστεῖ πίστη, τόλμη, φρόνηση καί ἀγάπη. Ὁ ἄνθρωπος ἂν δεῖ τόν ἄλλον ὡς καθρέφτη τῆς δικῆς του ζωῆς καί ὑπαρξης, ἄνευ ἐκμετάλλευσης, μέ συναισθήματα κατανόησης καί διάκρισης θά μπορέσει νά συντρίψει κάθε τέτοια τυραννία, πού διαβρώνει τήν ἀνθρωπιά, τήν ἀγάπη καί τή δικαιοσύνη. Ἐλευθερία, δικαιοσύνη, δημοκρατία καί κοινωνική ἀλληλεγγύη ὡς ἐνυλώσεις τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας εἶναι μεγέθη πού διαπλέκονται καί πρέπει νά ἐπιδιώκεται ἡ ἐφαρμογή τους στήν πράξη⁵⁸ στους δύσκολους καιρούς τῆς τρίτης μετά Χριστόν χιλιετίας.

Ἀχιλλέας Β. Παπατόλιος
Δρ. Ἱεραποστολικῆς

55. Γρ. Παπαθωμᾶς, «Ἐκκλησία ἐν Διάλογῳ», *Θεολογία, Ὁρθόδοξη Θεολογία καί Διαθρησκειακός διάλογος* 4 (2013) 7-12.

56. Ἰουστ. Κεφαλοῦρος, «Διαθρησκειακές προσεγγίσεις ἀπό τόν Πατριάρχη Ἀθναγόρα Α΄ ὡς τόν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο Α΄», *Θεολογία, Ὁρθόδοξη Θεολογία καί Διαθρησκειακός διάλογος* 2 (2013) 153-164.

57. Γ. Λαιμόπουλος, «Γενθῆτω τό θέλημά σου», στό *Ἡ ἀπο-*

στολή τῆς Ὁρθοδοξίας σήμερα, Ἰ. Μ. Νεαπόλεως καί Σταυροπόλεως, Θεσσαλονίκη 1989, σ. 36.

58. Ἰ. Πέτρου, *Κοινωνική Θεωρία καί σύγχρονος πολιτισμός*, ἐκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2005, σ. 317. Βλ. καί Ν. Berdiaeff, *Χριστιανισμός καί κοινωνική πραγματικότητα*, μτφρ. Β. Γιούλητση, ἐκδόσεις Πουρναράς, Θεσσαλονίκη 1986, σ. 251: «Ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ ἐπιθυμεῖ νά ζήσει μέσα στήν ἀλήθεια καί τή δικαιοσύνη».

ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Σ' Ἐσένα φωνάζω

Θεέ μου, κάνε νά διαβῶ τή μέρα μου μέ εἰρήνη,
μέ εἰρήνη κάνε νά περάσω καί τή νύχτα!

Σ' ὅποιον κι ἂν βαδίζω πάντα δρόμο
πού τόν ἔφτιασες μέ εἰρήνη γιά μένα,

Θεέ μου, ὁδήγησε σωστά τά βήματά μου!

Σάν μιλῶ, διώξε ἀπό μένα τά προσβλητικά λόγια!

Στήν πείνα, ἀπομάκρυνε ἀπό μένα τή γκρίνια!

Στή χόρταση, πάρε ἀπό μένα τήν ὑπερηφάνια!

Σ' Ἐσένα φωνάζω, καθώς περνάει ἡ ἡμέρα

Σ' Ἐσένα Κύριε, πού δέν ἔχεις κανέναν Κύριο!

(Προσευχή τῶν Γκόλλα, Ἀνατολική Ἀφρική, 19ος αἰώνας)

Σέ κατανυκτικότατη ἀτμόσφαιρα πραγματοποιήθηκε ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Εἰρηνουπόλεως κ. Δημήτριο, κατά τή διάρκεια τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἡ κουρά τῆς πρώτης μοναχῆς στήν Τανζανία. Ἡ Ἀκολουθία τῆς μοναχικῆς κουρᾶς ἔγινε στόν Ἱερό Ναό τῆς Παναγίας Δεξιᾶς – Κύκκου στό Ἱεραποστολικό Κέντρο τοῦ Kidamali, στήν Iringa τῆς Κεντρικῆς Τανζανίας. Στήν ἴδια περιοχή, σύντομα θά πραγματοποιηθεῖ ἡ τελετή τῆς Ἐνθρόνισις τοῦ πρώτου Ἐπισκόπου, Θεοφιλεστάτου Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας κ. Ἀγαθονίκου.

Ἡ πρώτη κουρά μοναχῆς στήν Τανζανία

Τό Ἱεραποστολικό Κέντρο τοῦ Kidamali, ὅπως καί οἱ ἐξήντα ἐνορίες μέ τοὺς τριάντα ναοί, ἰδρύθηκαν μέ πολλοὺς κόπους καί ἐντατικές προσπάθειες τοῦ ἐπικώριου Μητροπολίτη κ. Δημητρίου καί τῶν φιλότιμων συνεργατῶν του, Ἀγαθονίκου Νικολαΐδη (νῦν πρώτου Ἐπισκόπου Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας), Φωτίου Χατζηναντωνίου (νῦν Προϊσταμένου τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα Ἀλεξανδρείας), Μιχαήλ Δάνιου (Ἱερά Μητρόπολη Φλωρίνης) καί Ἀντωνίου Στυλιανᾶκη (Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης).

Ἡ νέα μοναχή ἔλαβε τό ὄνομα Θεοδώρα γιά τόν Ἅγιο Θεόδωρο Τήρωνος, ἀλλά καί πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄. Ὁ Σεβασμιώτατος βαθύτατα συγκινημένος μετέφερε πρὸς ὅλους τοὺς συμπροσευχόμενους πιστοὺς τίς εὐχές τοῦ Μακαριωτάτου καί ἀπνύθιου πνευματικοῦ καί στηρικτικοῦ λόγου, καρδιακές πνευματικές νουθεσίες καί ἐπαίνεσε θερμὰ στήν ἀδελφή Θεοδώρα. Ἡ ἴδια ἐργάσθηκε φιλότιμα καί φιλόπονα ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὀργανώνοντας κατώτερα καί ἀνώτερα κατηχητικά μέ περισσότερους ἀπὸ 600 νέους καί νέες, διδάσκοντας, ἐπίσης, στίς ὁμάδες τῶν μητέρων καί συγκεντρώνοντας κι ἄλλες νέες πού ἐνδιαφέρονται γιά τήν ἱερή ἀφιέρωσή τους στόν μοναχισμό (ἤδη ὑπάρχουν πέντε ὑποψήφιοι).

Μέ παντελή τήν ἔλλειψη Ἱερᾶς Μονῆς στήν Τανζανία, ἀλλά μέ ζῆλο καί ἱερό πόθο καί μέ τήν πνευματική καθοδήγηση τοῦ Σεβ. κ. Δημητρίου καί τήν ἀμέριστη συμπαράσταση τῶν μοναζουσῶν Εἰρήνης, Αἰκατερίνης, Ἀναστασίας, Γαβριηλίας καί Κλεοπάτρας ἀπὸ τήν Ἱερά Μητρόπολη Μολδαβίας, οἱ ὁποῖες διακονοῦν ἐναλλάξ καί κατά διαστήματα ὡς ἐθελόντριες τήν τοπική Ἱεραποστολική προσπάθεια, κυρίως, ὅμως, μέ τίς εὐχές καί τήν ἀγάπη τοῦ Πατριάρχου μας, ἡ μοναχή Θεοδώρα πραγματοποίησε τόν εὐλογημένο πόθο της καί γεμάτη εὐτυχία καί εἰρήνην κατέστη ἡ πρώτη «νύμφη Χριστοῦ» στήν Τανζανία.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Εἰρηνουπόλεως

Ὁρθόδοξος Ναός στό Βόρειο Κονγκό

Μέ ιδιαίτερη εὐλάβεια καί θρησκευτική κατάνυξη, τήν Κυριακή 5^η Φεβρουαρίου 2017, πραγματοποιήθηκαν τά Ἐγκαίνια τοῦ νεόδμητου Ἱεροῦ Ναοῦ πού εἶναι ἀφιερωμένος στόν Τίμιο Πρόδρομο καί στόν Ἅγιο Νικόλαιο. Πρόκειται γιά τήν Ὁρθόδοξη ἐνορία τῆς πόλεως Impfondo τοῦ Βόρειου Κονγκό.

Ὁ ἐγκαινιασθεῖς Ναός, ὁ ὁποῖος θεμελιώθηκε ἀπό τόν Θεοφ. Ἐπίσκοπο κ. Παντελεήμονα τήν 21^η Νοεμβρίου 2013, εἶναι ὁ πρῶτος ναός τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας πού κτίζεται στόν βορρά τῆς χώρας, γιά νά ἐξυπηρετήσει τήν ἐν γένει ληιτουργική καί

γεγονότος τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς πρώτης Ὁρθόδοξης ἐνορίας στό βόρειο τμήμα τῆς χώρας τοῦ Κονγκό – Μπραζαβίλ.

Ἀπευθυνόμενος στόν ἐπίσης πρῶτο Ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ π. Τιμόθεο, ὁ Ἐπίσκοπος, ἔδωσε πατρικές συμβουλές καί προτροπές μεταφέροντας τήν ἀγάπη τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικής κ. Θεοδώρου Β΄, μέ τήν εὐλογία τοῦ ὁποῖου τελέσθηκαν τά ἐγκαίνια καί ἡ χειροτονία. Δέν παρέλειψε νά ἐκφράσει τήν εὐγνωμοσύνη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ ἴδιου προ-

πνευματική ζωή καί πρόοδο τῆς ἐνοριακῆς κοινότητας τῆς παραμεθόριας πόλης Impfondo, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τή φυλὴ τῶν Μπαντού καί τήν περιλάλητη φυλὴ τῶν Πυγμαίων – ἐκ τῶν πλείον ἀρχαίων φυλῶν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους – καί νά ἀποτελέσει τό ἐφαπτήριο τῆς περαιτέρω ἀνάπτυξης τῆς Ὁρθόδοξης στήν εὐρύτερη περιοχή.

Ἀμέσως μετά τήν Ἀκολουθία τῶν Ἱερῶν Ἐγκαινίων, τελέσθηκε ἀρχιερατική θεία Λειτουργία στήν ὁποία προέστη ὁ ἐπικῶριος Ἐπίσκοπος, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας ἔλαβε χώρα ἡ εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ ἐγγάμου διακόνου π. Τιμοθέου Ndzebe. Στήν προσφώνησή του ὁ Θεοφιλέστατος, ἀναφέρθηκε στή σημασία καί τήν τεράστια εὐθύνη τῆς διακονίας τοῦ ἱεροῦ Θυσιαστηρίου καί τῶν πιστῶν, μέ πνεῦμα ταπεινῶσης, ζήλου, ἀγάπης καί συθέσεως. Ἐπισήμανε, ἀκόμη, τή σπουδαιότητα τοῦ

σωπικά πρὸς τόν Ἱεραποστολικό Σύνδεσμο Θεσσαλονίκης «Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός», μέ δαπάνες τοῦ ὁποῖου χτίσθηκε ὁ συγκεκριμένος Ναός.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας πραγματοποιήθηκε πολὺωρη σύσκεψη τοῦ Ἐπισκόπου μέ τόν Ἐφημέριο καί τά μέλη τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ναοῦ, μέ τή συμμετοχή τοῦ π. Μαξίμου Oumba, Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου καί τοῦ π. Σεργίου Mabeleno, οἱ ὁποῖοι συνόδευαν τόν Θεοφιλέστατο κατά τήν ποιμαντική ἐπίσκεψή του στήν περιοχή. Τήν ἐπομένη ὁ Ἐπίσκοπος παρέστη συμπροσευχόμενος κατά τήν τελεσθεῖσα θεία Λειτουργία στό ἐγκαινιασθέντα Ναό, μετά τό πέρας τῆς ὁποίας ὑπέγραψε τά ἱερά ἀντιμήνια καί ἀναχώρησε ἀεροπορικῶς πρὸς τό Pointe Noire.

Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΑΝΟΙΓΕΤΑΙ

Ἡ «Ἑβδομάδα Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς» σὴν Ἱερά Μητρόπολη Κίτρους

Μέ κεντρικό σύνθημα «Ἐκκλησία γίνεται ὅταν ἀνοίγεται» καί μέ ἐπίκαιρες ἐκδηλώσεις, συμμετείχε καί ἡ Ἱερά Μητρόπολη Κίτρους, Κατερίνης καί Πηλαταμῶνος σὴν πραγματοποίηση τῆς «Ἑβδομάδας Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς» (5^η ἕως 11^η Μαρτίου 2017), σύμφωνα μέ τὴν προτροπή τῆς σχετικῆς Ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν Τετάρτη 1 Μαρτίου στό Πνευματικό Κέντρο «Κιβωτός» τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Ἐκκ. Ἄννας Κατερίνης, πραγματοποιήθηκε συνάντηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη κ. Γεωργίου μέ νέους καί νέα ζευγάρια, ἡ ὁποία περιλάμβανε ὁμιλία τοῦ ἰδίου καί συζήτηση μέ τοὺς συμμετέχοντες.

Ἀπό τίς 4 Μαρτίου, στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως σὴν Κατερίνη «Ὁ Ἅγιος Φώτιος», φιλοξενήθηκε ἔκθεση φωτογραφίας. Μέσα ἀπ' ὅσα κατέγραψε ὁ φωτογραφικός φακός, παρουσιάστηκε τόσο ἡ πνευματική διάσταση τῶν ἱεραποστολικῶν δράσεων ὅσο καί ἡ φιλανθρωπικές πρωτοβουλίες τῆς Ὁρθοδοξίας, στίς «ἀναπτυσσόμενες» χώρες τοῦ λεγόμενου «τρίτου κόσμου», μέ τὴ δημιουργία ὑποδομῶν, ἔκφραση τῆς ἀγάπης καί τοῦ ἐνδιαφέροντός μας πρὸς τοὺς ἀδελφούς τῶν περιοχῶν αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως ἐπιλογῶν καί θρησκείματος.

Τὴν ἔκθεση ἐπισκέφθηκαν μέ πραγματικό ἐνδιαφέρον πολλοί μαθητές σχολείων καί Κατηχητικῶν Συνάξεων. Ἀρχικῶς προγραμματίστηκε ἡ ἐν λόγῳ ἔκθεση νά λειτουργήσει μέχρι τίς 11 Μαρτίου, ἐξαιτίας ὅμως τῆς μεγάλῆς προσέλευσης παρατάθηκε ἕως τίς 18 Μαρτίου. Ὅλοι οἱ μαθητές ἐκτός τῆς ἔκθεσης φωτογραφίας, εἶχαν τὴν εὐκαιρία νά παρακολουθήσουν καί ἓνα σύντομο ἀφιέρωμα - βίντεο γιὰ τὴν Ἱε-

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Γεώργιος μέ νεανικές συντροφίες καί μαθητές, στοὺς ὁποίους μίλησε γιὰ τὴν Ἱεραποστολή

*Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀρούσας κ. Ἀγαθόνικος ἀπευθύνεται
στούς ἐνορίτες τοῦ Ἱ. Καθεδρικοῦ Ναοῦ Θείας Ἀναλήψεως*

ραποστολή, ἐνῶ ἔλαβαν καί ἀπό ἓνα μικρό ἀναμνηστικό. Μέσα ἀπό τό ὀπτικοαουστικό ὑλικό, ἀναδείχθηκε καί παρουσιάστηκε στό κοινό, ἡ σπουδαιότητα καί ἡ ἀναγκαιότητα τῆς προσφοράς τῶν πιστῶν κάθε τοπικῆς Ἐκκλησίας στό ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ἐθνῶν.

Τήν Παρασκευή 3 Μαρτίου ὁ Σεβ. κ. Γεώργιος ἐπισκέφθηκε τό 4ο Γυμνάσιο Κατερίνης, ὅπου πραγματοποίησε προβολή - ὁμιλία σέ 60 μαθητές τῆς Γ΄ τάξεως. Τό ἴδιο συνέβη καί τή Δευτέρα 13 Μαρτίου σέ μαθητές τῆς Β΄ τάξεως τοῦ 4ου Λυκείου Κατερίνης. Οἱ μαθητές συμβολικά παρέδωσαν στόν Σεβασμιώτατο τετράδια καί στυλό, πού εἶχαν στό μεταξύ συγκεντρώσει, προκειμένου νά

σταλοῦν στήν Ἀφρική μέσω τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς.

Τήν Τρίτη 7 Μαρτίου, στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῆς Θείας Ἀναλήψεως Κατερίνης, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας κ. Ἀγαθόνικος (μέχρι πρότινος ἀποσπασμένος κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κίτρους στήν Τανζανία), στά πλαίσια τῶν ἐβδομαδιαίων ἐσπερινῶν συνάξεων τῆς Ἑνορίας, τίς ὁποῖες παρακολουθεῖ πλῆθος πιστῶν, ἔκανε ἐμπεριστατωμένη διάλεξη μέ θέμα τήν Ἱεραποστολή.

Τό Σάββατο 11 Μαρτίου, ὁ Σεβ. κ. Γεώργιος ἐπισκέφθηκε δύο κατηχητικά σχολεῖα παιδιῶν λυκείου, στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Χριστοφόρου καί στόν Ἱερό Ναό Τιμίου Σταυροῦ, ὅπου μίλησε γιά τήν Ἱεραποστολή καί ἀμέσως μετά δόθηκε ἡ εὐκαιρία γιά ἐποικοδομητική συζήτηση καί ἀνταλλαγῆ ἀπόψεων μέ τά παιδιά. Τό βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας, στήν Αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου «ὁ Ἅγιος Φώτιος», προβλήθηκε τό ἐπίκαιρο ντοκιμαντέρ «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή σήμερα στή Μαδαγασκάρη».

Σέ πολλὰ Κατηχητικά Τμήματα καί Ἑνοριακές Συνάξεις ἐνηλίκων, οἱ ὑπεύθυνοι διοργάνωσαν μικρές ἐκδηλώσεις, ἐνῶ ἔγιναν πολλῆς ἀναφορῆς στό σπουδαῖο ἱεραποστολικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας, τόσο στίς χώρες τῆς Ἀσίας καί τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς ἀπό τίς Μητροπόλεις πού ἀνήκουν στή δικαιοδοσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅσο καί σέ ἐκεῖνες τῆς Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου πού ἀνήκουν στό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Οἱ παραπάνω ἐκδηλώσεις συνδιοργανώθηκαν καί πραγματοποιήθηκαν μέ εὐθύνη τῶν Γραφείων Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς καί Νεότητας, πού λειτουργοῦν στήν Ἱερά Μητρόπολη Κίτρους, Κατερίνης καί Πλαταμῶνος. Πολύτιμη ὑπῆρξε ἡ βοήθεια τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθῶς καί ἀλλῶν ιδιωτικῶν Ἱεραποστολικῶν Συλλόγων.

Ἡ τοπική Ἐκκλησία μέ τίς ἐκδηλώσεις πού πραγματοποίησε, ἐπιχείρησε νά συνοψίσει, νά φωτίσει καί νά παρουσιάσει γνωστές καί ἄγνω-

Στιγμιότυπα από τις επισκέψεις σχολείων στην έκθεση φωτογραφίας με θέμα την Ίεραποστολή

στες πτυχές από τις δράσεις των Όρθόδοξων Ίεραποστολικών Κλιμακίων σε κάθε γωνιά της γης. Νά γνωρίσει στα μέλη της, τις επίμοχθες προσπάθειες των ανθρώπων που έταξαν τη ζωή τους στο σπουδαίο έργο της διάδοσης του Ευαγγελίου εις «πάντα τά έθνη», χωρίς διάθεση προ-

σηλυτισμού ή οποιασδήποτε άλλης κοσμικής επιδίωξης, αλλά μόνο ως συνέχεια του έργου των Άγιων Άποστολών και Μαθητών του Χριστού.

Άπό την Ίερά Μητρόπολη Κίτρους και Κατερίνης

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ 2017

Με τά χρήματα του δίσκου της «Εβδομάδας Έξωτερικής Ίεραποστολής»:

- ενισχύεις τις ιεραποστολικές προσπάθειες που γίνονται στην Άφρική και την Άσία,
- καλύπτεις τά έξοδα της συντήρησης και κίνησης των ιεραποστολών,
- προωθείς τά προγράμματα άνέγερσης ναών στις ιεραποστολικές περιοχές,
- έξοφλίζεις τούς ναούς με εικόνες και ιερά σκεύη,
- ενισχύεις την έκδοση λειτουργικών και θεολογικών βιβλίων,
- βοηθάς στη δημιουργία μορφωμένων στελεχών στις τοπικές Έκκλησίες.

Θεμελίωση Κέντρου Ύγείας στήν Ίερά Μητρόπολη Κινσάσα

Στά τέλη του περασμένου Ιανουαρίου θεμελιώθηκε από τον Σεβ. Μητροπολίτη Κινσάσα κ. Νικηφόρο, το δεύτερο Κέντρο Ύγείας στον δήμο Mont-Ngafula, ιδιοκτησίας της Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στήν Κινσάσα του Κονγκό. Τό οικόπεδο στό ὁποῖο θά κτισεῖ εἶναι δωρεά του Δημάρχου τῆς περιοχῆς κ. Olivier Saya Mandjia, ὁ ὁποῖος ἐκτιμᾷ καί στηρίζει τό ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς. Τό πρῶτο Κέντρο Ύγείας εἶναι κτισμένο στήν ἀπομακρυσμένη περιοχή Samana τοῦ Sanguru.

Τό συγκρότημα θά κτισεῖ σέ μιά ιδιαίτερα πτωχή περιοχή τῆς Κινσάσα, ἐκπληρώνοντας ἔτσι καί τήν ἐπιθυμία τῶν δωρητῶν, πού μέ αἰσθήματα ἐνδιαφέροντος εἰλικρινούς καί ἀγάπης προσέφεραν τό χρηματικό ποσό, προκειμένου νά πραγματοποιηθεῖ τό συγκεκριμένο ἔργο πού θά ἀνακουφίσει τόν πόνο τῶν ἐνδεῶν Κονγκολέζων ἀδελφῶν μας.

Τά ἀρχιτεκτονικά σχέδια τοῦ Κέντρου Ύγείας ἐπιμελήθηκε ὁ Πατρῖνος μηχανικός κ. Παναγιώτης Πάνος, ὁ ὁποῖος ὑποβλήθηκε στόν κόπο νά ταξιδέψει ἀπό τήν Ἑλλάδα στό Κονγκό, ὥστε νά ἐπιβλέψει προσωπικά τίς πρῶτες ἐργασίες καί νά προσφέρει ἀφιλοκερδῶς τίς πολυτίμες γνώσεις του. Λίγους μῆνες πρίν προηγήθηκε τό ταξίδι τοῦ ἱατροῦ καί κληρικοῦ π. Μιχαήλ Δενδουλάκη, πού εἶναι Διευθυντής τοῦ Κέντρου Ύγείας στή Βάρη Ἀττικῆς, προκειμένου νά διδάξει στό Ὁρθόδοξο Πανεπιστήμιο τοῦ Κονγκό καί νά συμβάλει στόν τελικό σχεδιασμό τοῦ κτιρίου.

Οἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ ἱατρικοῦ Κέντρου θά εἶναι συνολικῆς ἔκτασης 600 τ.μ. (ισόγειο καί Α΄ ὄροφος), μέ χώρους ἐξέτασης ἀπό εἰδικούς γιατρούς, μέ μικροβιολογικό, ἀιματολογικό καί ἀκτινολογικό ἐργαστήριο, καθώς καί ὀδοντιατρεῖο. Θά ὑπάρξει, ἐπίσης, χώρος γιά τήν πραγματοποίηση ὑπερηχογραφήματος, μικροί θάλαμοι βραχείας νοσηλείας καί αἵθουσα

συναντήσεων καί γενικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἱατρικοῦ προσωπικοῦ. Σεβόμενος ὁ Μητροπολίτης τήν ἐπιθυμία τῶν δωρητῶν, ὁ ἕνας ὄροφος θά εἶναι ἀφιερωμένος στήν Παναγία Σουμελά καί ὁ ἄλλος στόν Ἅγιο καί Ἱαματικό Παντελεήμονα.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἀφού τέλεσε τόν Ἁγιασμό καί τοποθέτησε τόν θεμέλιο λίθο, δέν παρέλειψε νά μεταφέρει πρὸς ὄλους τίς ἐγκάρδιες εὐχές τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄ καί νά εὐχαριστήσῃ θερμά τοὺς δωρητές γιά τὰ φιλάδελφα αἰσθήματά τους. Παρόντες στήν τελετή τῆς θεμελίωσης ἦταν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Παπακώστας, ὁ Δήμαρχος τοῦ Mont-Ngafula κ. Olivier Saya Mandjia καί ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητας κ. Γεράσιμος Ντούνης. Τήν θεμελίωση παρακολούθησε πλῆθος ντόπιων κατοίκων, πού ἐξέφρασε τή χαρά καί ἱκανοποίησή του μέ παραδοσιακοὺς ἀφρικάνικους χορούς καί τραγούδια.

Ἀπό τήν Ίερά Μητρόπολη Κινσάσα

Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας στ

Στά μέσα τοῦ περασμένου Φεβρουαρίου, ὁ Μακαριώτατος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄, πραγματοποίησε πολυήμερη ιεραποστολική - ποιμαντική ἐπίσκεψη στήν Λαϊκή Δημοκρατία τοῦ Κονγκό καί συγκεκριμένα στήν Ἱερά Μητρόπολη Κατάνγκας. Τόν Πατριάρχη συνόδευσε στό ταξίδι του ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Μπιάζης, Ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, καί τόν ὑποδέχθηκαν ὁ ἐπιχώριος Μητροπολίτης κ. Μελέτιος μέ τόν Μητροπολίτη Κισάσας κ. Νικηφόρο καί τόν Ἐπίσκοπο Μπουρούντι καί Ρουάντας κ. Ἰννοκέντιο.

Ἀμέσως μετά τήν ἄφιξή του στό Λουμουμπάσι, ἔγινε δεκτός ἀπό τόν Δήμαρχο τῆς πόλεως κ. Oscar Sanguza Mutunda, ὁ ὁποῖος χαιρετίζοντας ἐγκάρδια τήν ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου, ἀναφέρθηκε μέ ἐγκωμιαστικά λόγια στήν προσφορά τοῦ ἐλληνικοῦ στοιχείου τῆς περιοχῆς, καθώς καί στίς εὐλογημένες δράσεις τῆς τοπικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ὁ Δήμαρχος διαβεβαίωσε τοὺς ἐπισκέπτες του γιά τήν εὐχρηστική διάθεση συμπάραστασης καί ἀρωγῆς τόσο τοῦ ἰδίου ὅσο καί τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Δήμου, στό πολυσχιδές ἔργο τῆς Μητροπόλεως. Ἡ ἐθιμοτυπική συνάντηση ἔκλεισε μέ τίς εὐχαριστίες τοῦ Πατριάρχη, ὁ ὁποῖος ἐπαινετικά ἐπισήμανε τήν πρόοδο καί ἐξέλιξη πού παρατήρησε στήν πόλη.

Στή συνέχεια ὁ Μακαριώτατος ἔφτασε στόν Ἱε-

ρό Καθεδρικό Ναό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, στόν ὁποῖο ἔγινε Δοξολογία καί ἔτυχε θερμῆς ὑποδοχῆς καί ἐκδηλώσεων σεβασμοῦ καί ἀγάπης ἀπό τό σύνολο τοῦ κλήρου τῆς Μητροπόλεως καί ἑκατοντάδων πιστῶν, πού ἀπό νωρίς ἀνέμεναν τήν ἄφιξή του.

Κατά τή δεύτερη ἡμέρα τῆς περιοδείας του, τέλεσε Πατριαρχική θεία Λειτουργία στόν προαναφερθέντα Καθεδρικό Ναό, στήν ὁποία συλλειτουργήσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Κισάσας καί Κατάνγκας καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μπουρούντι καί Ρουάντας. Κατά τή διάρκεια τῆς Λειτουργίας τέλεσε τήν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία κληρικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάσας, δίδοντάς του τό ὄνομα Μελέτιος, πρὸς τιμὴν τοῦ ἐπιχωρίου Ἱεράρχη ὁ ὁποῖος ἐόρταζε τὰ ὀνομαστήριά του. Τή θεία Λειτουργία παρακολούθησαν μέ κατάνυξη περίπου 5.000 πιστοί, ἐνῶ μεταδιδόταν σέ ἀπευθείας σύνδεση ἀπό τὰ τοπικά τηλεοπτικά μέσα.

Ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε ἐκτενῶς στήν Παραβολή τοῦ Ἀσώτου, τονίζοντας τήν ἀνάγκη κάθε χριστιανοῦ γιά συνεχή μετάνοια καί ἐπιστροφή ὄλων στόν οἶκο τοῦ Θεοῦ Πατέρα, τήν Ἐκκλησία Του, στήν ὁποία ὁ κουρασμένος, ἀπογοητευμένος καί πληγωμένος ἀπό τήν ἁμαρτία ἄνθρωπος βρῖσκει παρηγοριά καί σωτηρία. Ὁλοκληρώνοντας εὐχαρίστησε τοὺς χριστιανούς γιά τήν θερμή ὑποδοχή καί τήν προσήλωσή τους στήν ἁγία καί ἀμώμητο Ὁρθοδοξία.

ἡ Λαϊκὴ Δημοκρατία τοῦ Κονγκό

Λίγο πρὶν τὴν Ἀπόλυση ὁ Πατριάρχης θέλοντας νὰ ἐκφράσει τὴν εὐαρέσκεια καὶ τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Μητροπολίτη Κατάνγκας, γιὰ τὴν ἄρτια ὀργάνωση τῆς Μητροπόλεώς του, ἡ ὁποία καταδεικνύει τὴ συνεχὴ προσπάθεια καὶ ἀπόδοση κάθε τομέα λειτουργικῆς, ποιμαντικῆς καὶ φιλιανθρωπικῆς δράσης, τοῦ ἀπένειμε τὸν Ἀνώτερο Ταξίαρχο Ἀξίας τοῦ Ἁγίου Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου. Νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἐφέτος συμπληρώνονται δέκα ἔτη ἀπὸ τὴν εἰς ἐπίσκοπον χειροτονία τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Μελετίου.

Ὁ Σεβ. Κατάνγκας ἀντιφώνησε τὸν Πατριάρχη, λέγοντας μεταξύ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «... Σὰς εὐχαριστῶ καὶ σὰς εὐγνωμονῶ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου γιὰ τὴν ἀγάπη σας, τὴ συμπαράστασή σας καὶ τὴ μεγάλη πατρικὴ σας ἀγκαλιά, ὅλα αὐτὰ τὰ δέκα ἔτη δράσεως στὴν τοπικὴ Ἐκκλησία τοῦ Κονγκό. Ἡ παρουσία σας, Μακαριώτατε, μᾶς ἐνίσχυσε, μᾶς παρηγόρησε καὶ μᾶς στήριξε πνευματικά» καὶ ἀπευθυνόμενος στὸν πιστὸ λαὸ ἀναφώνησε: «Ὁ πατέρας μας εἶναι ἀνάμεσά μας καὶ θὰ τὸν ἔχουμε πάντοτε νοερῶς κοντὰ μας ὡς εὐλογία τοῦ Θεοῦ!».

Στὸ γεώργιο τῆς Ἱεραποστολικῆς προσπάθειας στὴν περιοχὴ, ἐργάσθηκε ἐπίπονα, φιλότιμα καὶ μὲ ἀποτελεσματικότητα ὁ π. Ἀμφιλόχιος Τσοῦχος (νῦν Μητροπολίτης Ν. Ζηλανδίας), ὁ μακαριστὸς π. Κοσμάς Γρηγοριάτης († 1989), ἀργότερα ὁ π.

Μελέτιος Γρηγοριάτης (νῦν Μητροπολίτης Κατάνγκας), ὁ ὁποῖος ἤλθε μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ μακαριστοῦ Γέροντα π. Γεωργίου Καψάνη, Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὑδρους. Ἐκτοτε τὸ Μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου στηρίζει καὶ ἐνισχύει διαρκῶς τὴ διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου στὸ Κονγκό.

Τὸ πρόγραμμα ἐπισκέψεων τῆς τρίτης ἡμέρας τῆς παραμονῆς τοῦ Μακαριωτάτου στὴ Μητρόπολη Κατάνγκας, ἀρχικὰ προέβλεπε ἐπίσκεψη στὸ ἀμιγές σχολεῖο ὄλων τῶν βαθμίδων ἐκπαίδευσης τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητας Λουμουμπάσι. Μίλησε στοὺς μαθητὲς καὶ τοὺς ἐκπαιδευτικούς γιὰ τὴν σημασία τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς μαρτυρίας στὸν Ἱεραποστολικὸ ἀγῶνα, πού διεξάγει τὸ Πατριαρχεῖο σὲ ὅλη τὴν Ἀφρικανικὴ Ἡπειρο, ζιτώντας ἀπὸ ὅλους νὰ ἐνδιαφέρονται νὰ ἀγαποῦν καὶ νὰ στηρίζουν ἐνεργὰ τὸ ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς.

Λίγο ἀργότερα ἐπισκέφθηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὴν πολυπληθῆ Ἐνοριακὴ Κοινότητα τῆς Ἁγίας Σοφίας, στὴν περιοχὴ Κισούσι, τριάντα χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Λουμουμπάσι. Ἐκατοντάδες Ὀρθόδοξοι πιστοί, οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν νέοι, μαζί καὶ οἱ μαθητὲς τῶν παρακείμενων σχολείων τῆς Ἱεραποστολῆς, ἀνέμεναν τὸν Πατριάρχη καὶ τὸν ὑποδέχθηκαν μὲ ἐνθουσιασμό. Τελέσθηκε Δοξολογικὴ δέηση, μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας ἐκφωνήθηκαν χαιρετισμοὶ ἀπὸ τὸν Πατριάρχη καὶ τὸν Ἐφημέριο τῆς Ἐνορίας.

Ὁ ἐπόμενος προορισμός τοῦ Μακαριωτάτου ἦταν ἡ πόλη τοῦ Κολουέζι, ὅπου καί ἡ ἔδρα τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κατάνγκας. Μετά τήν ὑποδοχή του στήν κεντρική πλατεία τῆς πόλεως ἀπό χιλιάδες ντόπιους πιστοῦς, ἡ πομπή μέ ἐπικεφαλῆς τόν Πατριάρχη κατευθύνθηκε στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἀπευθυνόμενος στούς συγκεντρωμένους ἐξέφρασε τήν συγκίνησή του γιά τήν κατά πρόσωπο κοινωνία μέ τοὺς ἀγαθοὺς Ἀφρικανούς ἀδελφούς καί ὑπογράμμισε τό ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας γιά τά ὀρφανά καί ἄπορα παιδιά τῆς Ἀφρικής. Τόνισε, ἐπίσης, ὅτι ἡ λύση στό πρόβλημα τῆς φτώχειας, θά ἐπιλύσει ταυτόχρονα καί τό πρόβλημα τῶν συγκρούσεων, τῆς μετανάστευσης καί τῆς προσφυγιάς. Τέλος ἀπνύθυσε ἔκκληση πρὸς τήν Διεθνή Κοινότητα νά συντονίσει τίς προσπάθειές της, ὥστε νά ἀντιμετωπιστεῖ τό πρόβλημα στίς χώρες πού δοκιμάζονται ἀπό αὐτό.

Ἀκολουθῶς μετέβη στήν περιοχή Τσιαμπούλλα, στήν ὁποία βρίσκονται τά μεγάλα ὀρυχεῖα χαλκοῦ τοῦ Κολουέζι, προκειμένου νά ἐπισκεφθεῖ τήν Ἱερά Μονή τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Μετά τήν ὑποδοχή του ἀπό τήν Ἀδελφότητα καί τή Δοξολογία, τέλεσε τήν Ἐνθρόνιση τοῦ Καθηγουμένου τῆς Μονῆς Ἀρχιμανδρίτη π. Βαρνάβα Γρηγοριάτη. Νά σημειωθεῖ ὅτι ὁ π. Βαρνάβας ἔληκε τήν καταγωγή του ἀπό τήν κατεχόμενη Κερύνεια τῆς μαρτυρικῆς Κύπρου. Πρόκειται γιά τόν πρῶτο Καθηγούμενο σέ Μοναστήρι τῆς Ἱεραποστολῆς στήν Ἀφρική.

Συνεχίζοντας τίς ποιμαντικές ἐπισκέψεις του τήν Τετάρτη 15 Φεβρουαρίου, ὁ Μακαριώτατος μετέ-

βη στό Νοσοκομεῖο τῆς Ἐκκλησίας «Ἁγιοὶ Ἀνάργυροι Κοσμάς καί Δαμιανός», στήν περιοχή Μανίκα τοῦ Κολουέζι, ὅπου καί ἐγκαινίασε μία νέα πτέρυγα. Εἶχε, ἀκόμη, τήν εὐκαιρία νά συνομιλήσει μέ τό ἰατρικό καί νοσηλευτικό προσωπικό καί τοὺς ἀσθενεῖς. Στήν τελετὴ παραβρέθηκαν, ὁ Ὑπουργός Ὑγείας τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τοῦ Κονγκό, ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Κυβερνήτη, ὁ Δήμαρχος τοῦ Κολουέζι, ὁ Ἐπιθεωρητὴς Ὑγείας, ἄλλοι κρατικοὶ καί τοπικοὶ ἀξιωματοῦχοι καθὼς καί πλῆθος κόσμου.

Μετά τό πέρας τῆς τελετῆς τῶν ἐγκαινίων, ὁ Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε τήν παρακείμενη γυναικεία Ἱερά Μονή Ἁγίου Νεκταρίου. Ἀπευθύνοντας πατρικὲς νοθεσίες στήν Ἀδελφότητα, μεταξύ ἄλλων, εἶπε καί τὰ ἑξῆς: «Εἶναι μεγάλη εὐλογία γιά τό Πατριαρχεῖο μας τά Μοναστήρια, διότι ὅπως ὁ ὀργανισμός μας χρειάζεται τό ζωογόνο ὀξυγόνο γιά νά ζήσει, κατὰ τόν ἴδιο τρόπο καί ἡ Ἐκκλησία μας καί ἡ Ἱεραποστολή ἔχει ἀνάγκη ἀπό τόν μοναχισμό. Χρειαζόμαστε ἀγίους μοναχοὺς καί μοναχές καί ἡ προσευχή μου στόν Θεό εἶναι ἐτούτη ἡ εὐλογημένη Ἡπειρος νά γεμίσει μέ μοναστήρια, ὅπου θά ὑμνεῖται καί θά δοξάζεται τό Ὄνομα τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Σᾶς εὐλογῶ μέσα ἀπό τήν καρδιά μου. Νά γνωρίζετε ὅτι ὁ Μητροπολίτης σας κ. Μελέτιος, ἀγαπᾷ πολὺ τό Μοναστήρι σας γιατί καί ὁ ἴδιος, πρῶτα ἀπ' ὅλα, εἶναι καλὸς μοναχός. Ἔσεῖς, μάλιστα, ἔχετε τό προνόμιο νά βρῆσκεστε ἀκριβῶς δίπλα ἀπό τό νοσοκομεῖο τῆς Μητροπόλεως καί σᾶς παρακαλῶ νά στηρίζετε μέ τήν προσευχή καί τή βοήθειά σας τοὺς πονεμένους ἀνθρώπους».

Στή συνέχεια ὁ Πατριάρχης συντόνισε διευρυμένη σύσκεψη στήν ὁποία συμμετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Κατάνγκας, Κινσάσας, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μπουρούντι, ὁ Ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου π. Δανιήλ Μπιάζης καί ὑπηρεσιακοί παράγοντες, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας συζητήθηκαν θέματα πού ἀφοροῦν τό μέλλον τῆς Ἱεραποστολῆς στή Λαϊκή Δημοκρατία τοῦ Κονγκό. Ἀμέσως μετά τή συνάντηση, μετέβη ὀδικῶς στήν περιοχή Τσαμουντέντε Λουίλλου, πραγματοποιώντας ποιμαντική ἐπίσκεψη στή νεοσύστατη καί πολυπληθῆ Ἐνοριακή Κοινότητα τῆς Ἁγίας Κυριακῆς.

Τήν Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου, πραγματοποιήθηκε κεντρική Ἱερατική Σύναξη τοῦ Κλήρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κατάνγκας, ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κολλουέζι. Ὁ Μακαριώτατος μίλησε μέ πατρική ἀγάπη πρὸς τοὺς Κληρικούς, ἀναφερόμενος στήν προσωπική του γνωριμία μέ τόν πολυσέβαστο ἀείμνηστο Γέροντα π. Γεώργιο Καψάνη, Καθηγούμενο τῆς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου τοῦ Ἁγίου Ὑόρους καί τήν πνευματική σχέση πού τόν συνδέει μέ τόν παραδεληφό του Μητροπολίτη κ. Μελέτιο. Ἀναφέρθηκε, ἐπίσης, στίς μεγάλες Ἱεραποστολικές μορφές, τοὺς π. Χαρίτωνά Πνευματικάκη καί π. Κοσμᾶ Γρηγοριάτη, μέ τόν ὁποῖο (π. Κοσμᾶ) ὑπῆρξαν συμμαθητές στή Ριζάρειο Ἐκκλησιαστική Σχολή τῶν Ἀθηνῶν. Ἐδωσε πατρικές συμβουλές πρὸς τοὺς Ἱερεῖς, ἀφουγκράστηκε τοὺς προβληματισμούς τους καί εἶχε κοινό γεῦμα μαζί τους.

Ἀμέσως μετά τό πέρας τῆς Ἱερατικῆς Συνάξεως, ὁ Πατριάρχης παραβρέθηκε σέ πανηγυρική

γιορτή πού πραγματοποιοῖσεν ἡ Ἱερά Μητρόπολις Κατάνγκας, στήν ὁποία εἶχε τήν εὐκαιρία νά καμαρώσει καί νά εὐλογήσει τοὺς μαθητές τῶν σχολείων ὄλων τῶν βαθμίδων καί τῶν σχολῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας, στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου, ἐντός τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου στό Κολλουέζι, τελέσθηκε ἐπίσημος πανηγυρικός Πατριαρχικός Ἑσπερινός ἐπί τῆ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος, μέ τήν εὐκαιρία τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τοῦ Πατριάρχη. Ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς στόν ἴδιο Ναό, ἔγινε πανηγυρική Πατριαρχική θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου καί μέ τή συμμετοχή τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κινσάσας, Κατάνγκας, τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Μπουρούντι καί πολλῶν ντόπιων ἱερέων. Στήν θεία Λειτουργία ἔψαλαν τά μέλη τῆς χορωδίας τῆς Μητροπόλεως. Κατά τήν θεία Λειτουργία, ὁ Πατριάρχης τέλεσε τήν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ ἐπί σειρά ἐτῶν Ἀρχidiaκόνου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κατάνγκας π. Ἰωάννου.

Ὁ Μακαριώτατος, ἐμφανῶς συγκινημένος, κατά τήν διάρκεια τῆς ὀμιλίας του ἀναφέρθηκε στόν φερώνυμο Ἅγιο Μεγαλομάρτυρα Θεόδωρο, τονίζοντας τήν ὁμολογία τοῦ μαρτυρίου του ἐνώπιον τῶν διωκτῶν τῆς πίστεως καί τήν ἀγάπη του πρὸς τόν Ἰησοῦ Χριστό. Εὐχαρίστησε τόν Σεβασμιώτατο κ. Μελέτιο καί ὄλους ὅσοι συνέβαλαν τίς ἡμέρες τῆς Ἱεραποστολικῆς περιόδου του γιά τήν ἄρτια διοργάνωσή της, καθώς καί γιά τίς ἐγκάρδιες εὐχές τους μέ τήν εὐκαιρία τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς του.

Στό τέλος τῆς θείας Εὐχαριστίας, ὁ Πατριάρχης, τέλεσε τίς χειροθεσίες τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίων Ἀποστόλων Κολουέζι π. Βαρνάβα Γρηγοριάτου σέ Ἀρχιμανδρίτη τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου καί τοῦ Γεν. Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κατάνγκας π. Θεοφίλου σέ Πρωτοπρεσβύτερο τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου. Χειροθέτησε, ἐπίσης, τήν Κατηχήτρια γερόντισσα Θεανώ, ἀπό τά πρῶτα στελέχη τῆς Ἱεραποστολῆς στό Κολουέζι, σέ «Διακόνισσα τῆς Ἱεραποστολῆς» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κατάνγκας καί ἀνέγνωσε τήν εὐχή εἰς εἰσερχομένους «εἰς διακονίαν ἐκκλησιαστικήν» σέ τρεῖς Μοναχές καί δύο Κατηχήτριες, προκειμένου νά ἐξυπηρετήσουν τό ἱεραποστολικό ἔργο τῆς Μητροπόλεως, κυρίως στά Μυστήρια τῆς βαπτίσεως ἐνηλίκων καί τοῦ γάμου, καθῶς καί στόν κατηχητικό τομέα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Σημειώνεται πῶς εἶναι ἡ πρώτη φορά στήν ἱστορία τῆς Ἱεραποστολῆς στήν Ἀφρική πού πραγματοποιοῦνται ἀνάλογοι χειροθεσίες.

Μετά τήν ἀπόλυση τῆς θείας Λειτουργίας, στόν

προαύλιο χώρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, πραγματοποιήθηκαν πανηγυρικές ἐκδηλώσεις πρός τιμήν τοῦ ἑορτάζοντος Πατριάρχη, κατά τίς ὁποῖες πλῆθος Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν προσέφεραν ἐνώπιον τοῦ Μακαριωτάτου δῶρα γιά νά τόν τιμήσουν, ἐνῶ ἡ φιλαρμονική τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κατάνγκας παιάνισε τόν Κογκολέζικο καί τόν Ἑλληνικό Ἐθνικό Ὕμνο. Μέ τό πέρας τῆς τελετῆς, παρετέθη ὑπό τοῦ Πατριάρχου γεῦμα ἀγάπης στό ὁποῖο παρακάθισαν ἅπαντες οἱ παρευρισκόμενοι καί «μηδεῖς ἐξῆλθε πεινῶν».

Ἐνα ἱεραποστολικό ταξίδι τελείωσε, μία ἀχτίδα φωτός καί ἐλπίδας ἀνέτειλε στόν Ἀφρικανικό οὐρανό. Ταπεινοί διάκονοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἱ ἱεραποστολοί Του μεταφέρουν τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου στά πέρατα τῆς ἀχανοῦς Ἡπείρου τοῦ μέλλοντος. Ὁ Κύριος ἐλεεῖ, ὁ Κύριος συντηρεῖ, ὁ Κύριος αὐξάνει τό ἔργο καί τίς ταπεινές προσπάθειες τῶν ἀνθρώπων πού ἐπέλεξαν μέ ἀγάπη καί ἀφοσίωση νά ὑπηρετήσουν τήν «πορεία στά ἔθνη».

Ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας

ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ὁ παντοδύναμος θεός ζυμώνει τό ψωμί του ἀπό μανιόκ. Τό μπαχαρικό του εἶναι ὁ ἄνθρωπος (: Ὁ ἄνθρωπος δίνει τό νόημα στόν κόσμο).

(Φυλή Μπασάνηγε-Κονγκό)

NOMOKANONIKA

Ἑρώτηση:

Μπορείτε νά μᾶς διευκρινίσετε τή σχέση τῆς ἄρσεως (1965) τῶν ἀναθεμάτων τοῦ 1054 μέ τήν Ἱεραποστολή στους Ρωμαιοκαθολικούς;

Ἀπάντηση:

Τό ἐρώτημα αὐτό ὀφείλεται στό ἐξῆς γεγονός: Σέ προηγούμενο τεύχος (138, Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2016) τοῦ περιοδικοῦ «Πάντα τά Ἔθνη» δίναμε γενικῶς τήν ἐξῆς ἀπάντηση σέ μία σχετική ἐρώτηση: «Ἐπομένως θά λέγαμε μᾶλλον δέν πρέπει νά κάνουμε ἱεραποστολή ἢ μία Ἐκκλησία στά μέλη τῆς ἁλλῆς (τ.ἔ. Ὁρθοδόξου καί Ρωμαιοκαθολικῆς)». Καί προσθέταμε: «Καί μάλιστα μετά τήν ἄρση τῶν ἀναθεμάτων τοῦ 1054, ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα τό ἔτος 1965».

Γράψαμε αὐτό, γιατί μέ τήν ἄρση τῶν ἀναθεμάτων τοῦ 1054 μεταξύ Ρώμης καί Κωνσταντινουπόλεως τά πράγματα στίς σχέσεις καί στήν κανονική ἀντιμετώπιση τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας ἀπό τήν ἁλλήν πῆραν ἁλλήν τροπή. Καί λέμε αὐτό, γιατί κατά πρῶτον ἡ γενόμενη ἄρση ἐγκρίθηκε καί ἀπό τήν πολυπληθῆ Β΄ Βατικάνειο Σύνοδο, ὅταν αὐτή συνεδρίαζε τό 1965. Ἐν ἄρᾳ ἐγκρίθηκε καί ἀπό τή Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία, ἀφοῦ μάλιστα δέν ἀντέδρασε τό πλήρωμά της.

Ἄλλιά τό σπουδαῖο εἶναι ὅτι καί περίπου (τό 2016), ὅποτε συνῆλθε ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Κρήτη μετά ἀπό ὀλόκληρη πεντηκονταετία κανένας οὔτε ἀπό τά μέλη τῆς Συνόδου οὔτε ἐκτός αὐτῆς δέν ἀμφισβήτησε τή γενόμενη ἄρση οὔτε ἔθεσε θέμα ἀκυρώσεώς της. Ἐπομένως καί ἡ Πανορθόδοξος αὐτή Σύνοδος ἐμμέσως καί σιωπηρῶς ἐνέκρινε αὐτήν τήν ἄρση. Τό αὐτό ἰσχύει καί γιά τήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία κατ' ἐπέκταση.

Τονίζουμε τή λέξη «αὐτήν», αὐτήν τή συγκεκριμένη καί περιορισμένη ἄρση, γιά νά δικαιολογήσουμε καί τήν ἔκφραση ὅτι «τά πράγματα πῆραν ἁλλήν τροπή» (ὄχι ὅτι ἄλλαξαν ὀλοσχερῶς), ἀλλά καί τήν ἔκφραση «μᾶλλον δέν πρέπει νά κάνουμε ἱεραποστολή».

Βεβαίως τά πράγματα μέ τήν ἄρση πῆραν μία καλή τροπή στίς σχέσεις τῶν δύο, θά λέγαμε κι ἐμεῖς Ἐκκλησιῶν, ἀκοινοποιούντες καί τόν Εὐαγγελιστή Ἰωάννη (Ἀποκάλυψη καί Β΄ ἐπιστολή του). Ἄλλιά αὐτό δέν ἀρκεῖ ἢ μᾶλλον ἀποτελεῖ μόνο μία καλή ἀρχή σέ κανονική βάση.

Κατόπιν τούτου χρειάζεται συνέχεια: Ὅφειλουν καί οἱ δύο Ἐκκλησίες σάν καλές ἀδελφές νά βοηθήσουν ἢ μία τήν ἁλλήν καί νά ἄρουν τίς σχετικές διαφορές τους, οἱ ὁποῖες τίς χωρίζουν, εἴτε εἶναι δογματικές εἴτε εἶναι κανονι-

κές, εἴτε εἶναι ἱστορικές. Αὐτό μπορεῖ νά γίνει (π.χ. στό Filioque καί τό παπικό ἀλάθητο καί πρωτεῖο ἐξουσίας) ὁμαλῶς, ἀσφαλῶς καί πειστικῶς κυρίως βάσει τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῆς αὐθεντικῆς παραδόσεως τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί διά τῆς ὀρθῆς τους ἐρμηνείας. Ἡ ὀρθή ἐρμηνεία μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί τή συνδρομή ἐγκύρων ἐπιστημονικῶν Λεξικῶν ὡς καί Γραμματικῶν καί Συντακτικῶν ἰδίως τῶν δύο βασικῶν γλωσσῶν ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καί Λατινικῆς. Ἡ δεχόμεστε τοὺς κανόνες τῶν δύο αὐτῶν γλωσσῶν, στίς ὁποῖες γράφτηκαν τά πρωτότυπα καί πρότυπα θεῖα κείμενα (Βιβλικά-Συνοδικά) ἢ θά περιπλανώμαστε, θά παραπλανώμαστε καί θά συνεχίσουμε νά «φλυαροῦμε» (Πρβλ. Γ΄ Ἰω. 10) καί νά διαφωνοῦμε.

Ἄκόμη ὀφείλουν αὐτές οἱ δύο Ἐκκλησίες νά ἄρουν καί ὅλα τά ἀναθέματα πού ἔχουν κατά καιρούς, κατά τοὺς διάφορους ζοφεροῦς χρόνους ἰδίως τῆς Β΄ Χιλιετίας, ἐπιβληθεῖ ἀπό τή μία πλευρά πρὸς τήν ἁλλήν καί (τά) μέλη τους. Αὐτό ὑπέδειξαν μέ τοὺς λόγους τους καί οἱ Πατριάρχες (Ἀθηναγόρας τό 1966, καί Δημήτριος τό 1977) καί (οἱ) καθηγητές τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν (ἔτους 1980). Καί αὐτό ἀπαιτεῖ καί ἡ ἀγάπη μας πρὸς τοὺς προσηλιθόντες κοιμημένους χριστιανούς, πολλοὶ ἀπό τοὺς ὁποῖους βαρύνονται μέ τά διάφορα αὐτά σχετικά ἀναθέματα. Ἐὰν ἔχουμε ὑπόψη μας καί τοὺς λόγους στήν ὁμιλία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «Περί τοῦ μή δεῖν ἀναθεματίζειν ζώντας ἢ τεθνηκότας» (PG 48,950 ἐξ.).

Ὅλα πρέπει νά προχωρήσουν: Καί ἡ ἄρση τῶν διαφορῶν-διαφωνιῶν καί ἡ ἄρση τῶν ἀφορισμῶν-ἀναθεμάτων, ὥστε νά ἀπομακρυνθοῦν οἱ ἀμφιβολίες, οἱ καχυποψίες καί νά περιοριστοῦν οἱ ἄσκοποι «φλυαρίες». Αὐτό θά εἶναι μία ἱερὴ ἀποστολή, μία ἱεραποστολή. Χρειάζεται ὅμως πρὸς τούτους συνέπεια καί συνέχεια, οὐ μὴν ἀλλά καί ταπεινώση καί τόλημη.

Τότε δέν θά ἔχει θέση καί τό «μᾶλλον» στήν προηγηθεῖσα ἀπάντησή μας στό φλέγον ἐρώτημα, ἐάν πρέπει νά κάνουμε ἱεραποστολή ἢ μία Ἐκκλησία στά μέλη τῆς ἁλλῆς.

Παν. Ἰ. Μπούμης

«Εἰς μνημόσυνον
αἰώνιον ἔσται δίκαιος»
(Ψαλμ. 112,6)

Σπυρίδων
Κοντογιάννης
1938 - 2017

Μετά από βραχεία ασθένεια, έκοιμήθη τήν Πέμπτη 5 Ιανουαρίου έ.έ., ό Σπυρίδων Κοντογιάννης, Όμότιμος Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής του Έθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Διετέλεσε επί πολλά έτη Αναπληρωματικό Μέλος του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου τής Αποστολικής Διακονίας τής Εκκλησίας τής Ελλάδος. Υπηρέτησε ευόρκως τήν Εκκλησία από διάφορες έπιτελικές θέσεις, μέ τελευταία αυτή του Διευθυντή του Ιστορικού Αρχείου τής Ιεράς Συνόδου. Ό άείμνηστος άγαπούσε ιδιαίτερα και στήριζε ποικιλοτρόπως τό έργο τής Ιεραποστολής, καθώς συνδεόταν μέ τους περισσότερους κληρικούς και λαϊκούς πού διακονοῦν σέ αυτήν, από τά έτη τής φοίτησή τους στή Θεολογική Σχολή. Δημοσίευσε, έπίσης, στό άνά χείρας περιοδικό, λίαν ένδιαφέρουσες έπιστημονικές μελέτες του, για τή θεολογία και τήν ιστορία τής Ιεραποστολής. Όπως έγραψε ό παλαιός φοιτητής του κ. Παναγιώτης Αγγελόπουλος, Εισαγγελέας Έφετών Αθηνών, λίγες ήμέρες μετά τήν κοίμησή του σέ σχετική νεκρολογία: «Η ζωή του υπήρξε, διαρκές ζωντανό κήρυγμα, προσφοράς, άνιδιοτελείας και αγάπης. Υπήρξε μορφή εύπρεπής, εύρυμαθής, πολυγραφώτατος, δραστήριος, ταπεινός, υπόδειγμα Δασκάλου». Κάτωθι δημοσιεύουμε τήν έπικήδεια προσφώνηση του Όμότιμου Καθηγητή τής Θεολογικής Σχολής κ. Βλασίου Φειδά, συναδέλφου και προσωπικού φίλου του μεταστάντος, ή όποία έκφωνήθηκε κατά τήν

Έξόδιο Ακολουθία του, στό Καθολικό τής Ιεράς Μονής Παντοκράτορος Ταώ (Νταού) Πεντέλης.

Προσήλθαμε όλοι συγκλονισμένοι στόν ιερό αυτό τόπο από τό άδόκητο γεγονός τής έν Χριστώ κοιμήσεως του έκληκτου συναδέλφου, φίλου και συνεργάτη Σπύρου Κοντογιάννη. Προσήλθαμε για νά παραστοῦμε στήν έξόδια άκολουθία τής προσευχής τής Εκκλησίας για τόν έκλιπόντα έκ τής συγγενείας ήμών. Βεβαίως, τή έξόδια άκολουθία προβάλλει, μέ έντυπωσιακή μάλιστα σαφήνεια και πληρότητα, τή δραματική συζυγία τόσο τής έπίγειας πνευματικής ζωής του χριστιανού, όσο και τής έσχατολογικής προοπτικής της. Όστόσο, ή προσευχή τής Εκκλησίας αναφέρεται στή ρήξη τής έπίγειας συζυγίας σώματος και ψυχής μέ τό τραγικό γεγονός του θανάτου, γιατί πρέπει νά συνοδεύση τό μέν θνητό σώμα στή γή «έξ ής έλήφθη», τή δέ αιώνια ψυχή στίς ουράνιες «μονές» του Θεού. Έκει, όπου τελείται άδιαλείπτως ή αιώνια ουράνια θεία Λειτουργία από τόν ίδιο τόν ένανθρωπήσαντα Λόγο του Θεού και Λυτρωτή του άνθρωπίνου γένους, τόν Κύριο ήμών Ιησοῦ Χριστό.

Όλοι γνωρίζουμε ότι αυτή είναι ή πίστη τής Εκκλησίας και ότι αυτήν έκφράζουμε σήμερα μέ τήν όφειλική συμμετοχή μας στήν προσευχή της. Η προσευχή μας συνοδεύει τόσο τήν έναπόθεση του σώματος του έκλιπόντος άδελφού στόν ποτισμένο από τά δάκρυα τής μετανοίας των άσκητικών άγωνισμάτων ιερό αυτό τόπο, όσο και τήν άνάθεση τής ψυχής στή θεία Κεφαλή του εκκλησιαστικού σώματος, τόν Κύριο τής Εκκλησίας Ιησοῦ Χριστό. Άλλωστε, άποστολή τής Εκκλησίας είναι νά διατηρήσει πάντοτε ζωντανή στή λειτουργική της ζωή τή μνήμη τής άρρηκτης συζυγίας

τοῦ ἐναποτεθέντος στή γῆ σώματος μέ τήν ἀναχθεῖσα στίς οὐράνιες «μονές» ψυχή. Στίς «μονές» αὐτές ἡ ψυχή βιώνει συνεχῶς τήν ὄλη κοινή ἐπίγεια ἐμπειρία της μέ τό σῶμα, γι' αὐτό ἀναμένει τήν ἀνασύνδεσθί της μέ τό πνευματικό πλέον ἐπίγειο σῶμα της, γιά νά ἀποκτήσει τήν πλήρη κοινωνία της μέ τόν Θεό.

Συνεπῶς, ὁ κοιμηθεῖς ἀδελφός, ὁ ὁποῖος ἀφιερώθηκε, ὅπως εἶναι σέ ὄλους μας γνωστό, μέ ἐντυπωσιακό, ὀλόθυμο ἀπόλυτο καί ἀνιδιοτελεῖ τρόπο στήν ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Θεολογίας. Συγχρόνως, βίωμε μέ μοναδική συνέπεια καί συνέχεια τή βαθύτερη ἐσχατολογική σχέση τῆς ὄλης πνευματικῆς ζωῆς μέ τήν ἀσκητική πνευματικότητα. Εἶναι ἄλλοι εὐνόητοι, ὅτι οὔτε ἡ αἰφνίδια κοίμησή του στό ἀγαπημένο του μεγάλο μοναστικό κέντρο τῶν Ἱερῶν Μετεώρων ἦταν ἀπλῶς συγκυριακή, οὔτε ἡ ἐν ζωῇ ἐκπεφρασμένη ἐπιθυμία του νά ταφεῖ στήν ἐπίσης ἀγαπημένη του Ἱερά Μονή Νταοῦ Πεντέλης ἦταν ἀπλῶς συμβατική. Εἶναι ὅμως ἐπίσης εὐνόητοι, ὅτι καί οἱ δύο

αὐτές προσωπικές του ἐπιλογές ἐκφράζουν τό βάθος τῆς ἀσκητικῆς του πνευματικότητας, ἡ ὁποία πλοῦτιζε τόσο τήν ποιότητα τῆς μακρᾶς θεολογικῆς του προσφορᾶς στή Θεολογική Σχολή (Σιναϊτικό Κέντρο), ὅσο καί τήν πιστότητα τῆς προσωπικῆς του ἀφιέρωσης στό πολυδιάστατο ἔργο τῆς ἐκκλησιαστικῆς του διακονίας (Ἀρχεῖο Ἱερᾶς Συνόδου).

Εἶναι ἄλλοι προφανές ὅτι, καίτοι εἶχε αἰφνίδιο τέλος ἡ ἐφήμερη ἀλλήλωστε ἐπίγεια ζωή του, ὁ ἴδιος εἶχε ἤδη ἐπιλέξει ἐκ νεότητός του τίς σταθερές πνευματικές του συντεταγμένες τόσο γιά τήν ἀλληλεγγυα

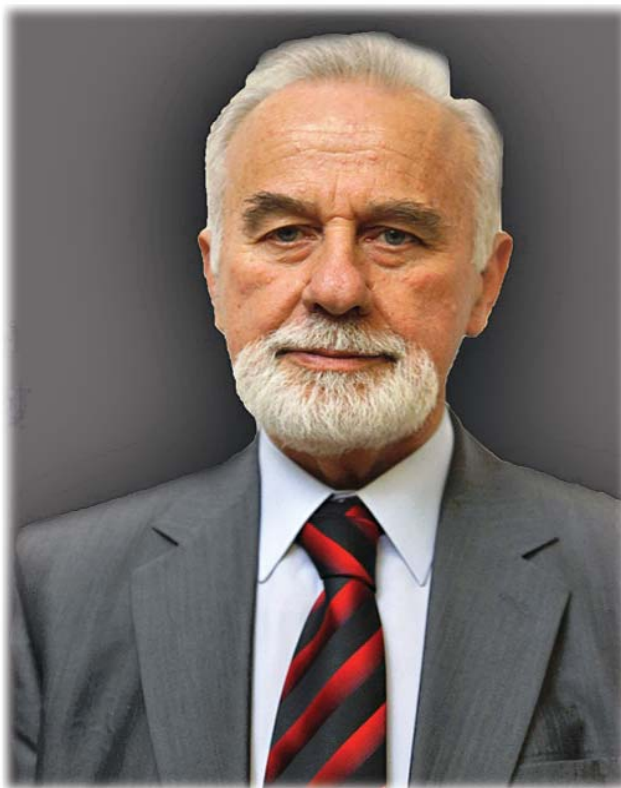
ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Θεολογίας, ὅσο καί γιά τή δική του ἀσκητική προσέγγιση τῆς ἄρρηκτης σχέσεώς τους. Ὁ ὁμιλῶν εὐτύχησε νά ἔχει τόν κοιμηθέντα πιστό φίλο καί πολῦτιμο συνεργάτη γιά μία ὀλόκληρη πεντηκονταετία. Ἡ ὑποστήριξή του ὑπῆρξε πάντοτε ἀνεκτίμητη σέ ποιότητα, πιστότητα καί συνέχεια, γι' αὐτό ἡ αἰφνίδια κοίμησή του ἐπανεφέρε στό προσκόνιο τῆς μνήμης μου ὄχι μόνο τή δική

του πολῦτιμη προσφορά, ἀλλῆ καί τή δική μου ὀφειλετική εὐγνωμοσύνη γιά τήν ἀρμονική συνεργασία μας.

Ὑπό τό πνεῦμα αὐτό, προσέφερε στή μέν μνήμη τῆς Ἐκκλησίας ἕνα ἐξαιρετο ὑπόδειγμα συνεχοῦς θεολογικῆς μαρτυρίας, ἐνῶ στήν ψυχή του μία πολῦτιμη πνευματική ἐμπειρία, γιά νά μπορεῖ νά βιώνει ἀδιαλείπτως στίς αἰώνιες «μονές» καί τή δική μας παρουσία ἀπό τήν ἐπίγεια ζωή του. Συνεπῶς, ἦταν πάντοτε ἔτοιμος νά δεχθεῖ τό τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς του στόν κατάλληλο τόπο καί στόν κατάλληλο χρόνο, ἐνῶ ἡ ἐν ζωῇ ἐπιλογή τῆς ταφῆς του στόν εὐλογημένο

αὐτό τόπο τῆς ἀσκήσεως θά διατηρήσει συνεχῶς ζωντανή τή μνήμη του στήν προσευχή τῆς Ἐκκλησίας. Σήμερα, ἡ δική μας κοινή προσευχή ζητεῖ ἀπό τόν Κύριο, τήν Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, νά τόν ἀναπαύσει στίς αἰώνιες «μονές» του καί νά ἀποδεχθεῖ τήν καλή μαρτυρία του γιά ὅσα πολλὰ καί πολῦτιμα προσέφερε σέ πολλούς κατά τόν ἐπίγειο βίο του, γι' αὐτό εὐχόμεθα νά εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του καί στήν ἐπίγεια Ἐκκλησία.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου, ἀγαπητέ ἀδελφέ!

Οικονομική συμβολή του Γραφείου Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατά τό Α΄ τρίμηνο τοῦ ἔτους 2017

Ἀπό τό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ίεραποστολῆς ἐστάλησαν στίς Ίεραποστολικές χώρες, τά κάτωθι ποσά:

Ναϊρόμπι (Κένυα):

• Μισθοί 60 ἰθαγενῶν κληρικῶν	5.400
• Συντάξεις 18 κληρῶν κληρικῶν	810
	6.374,92 €

Νιέρι (Κένυα):

• Μισθοί 40 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.600
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.164,92
	5.764,92 €

Κισούμου (Κένυα):

• Μισθοί 40 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.600
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	164,92
	3.764,92 €

Μουάνζα (Τανζανία):

• Μισθοί 43 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.870
• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	200
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	1.964,92
	6.034,92 €

Οὐγκάντα:

• Μισθοί 48 ἰθαγενῶν κληρικῶν	4.320
• Συντάξεις 9 κληρῶν κληρικῶν	405
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.118,51
	6.843,51 €

Κινσάσα (Κονγκό):

• Μισθοί 40 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.600 €
-------------------------------	----------------

Μπουρούντι:

• Μισθοί 4 ἰθαγενῶν κληρικῶν	360 €
------------------------------	--------------

Μπραζαβίλ:

• Μισθοί 9 ἰθαγενῶν κληρικῶν	810 €
------------------------------	--------------

Καμερούν:

• Μισθοί 16 ἰθαγενῶν κληρικῶν	1.440
• Συντάξεις 4 κληρῶν κληρικῶν	180
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	200
	1.820 €

Τσάντ:

• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	180 €
------------------------------	--------------

Γκάνα:

• Μισθοί 22 ἰθαγενῶν κληρικῶν	1.980
• Συντάξεις 7 κληρῶν κληρικῶν	315
	2.295 €

Ἄκτῆ Ἐλεφαντοστοῦ:

• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	90 €
-------------------------------	-------------

Σιέρα Λεόνε:

• Μισθοί 3 ἰθαγενῶν κληρικῶν	270 €
------------------------------	--------------

Νιγηρία:

• Μισθοί 23 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.070
• Συντάξεις 5 κληρῶν κληρικῶν	225
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.630
	4.925 €

Μπενίν:

• Μισθοί 5 ιθαγενών κληρικών	450
• Συντάξεις 2 κληρικών	90
	<u>540 €</u>

Μαδαγασκάρη:

• Μισθοί 31 ιθαγενών κληρικών	2.790
• Έπίδομα ιεραπ. εργαζομένου	200
• Γιά τό ιεραποστολικό έργο έκ δωρεών	500
	<u>3.490 €</u>

Ζάμπια:

• Μισθοί 2 ιθαγενών κληρικών	180
• Γιά τό ιεραποστολικό έργο έκ δωρεών	850,50
	<u>1.030,50 €</u>

Μαλάουι:

• Μισθοί 5 ιθαγενών κληρικών	450 €
------------------------------	-------

Κατάνγκα (Κονγκό):

• Μισθοί 61 ιθαγενών κληρικών	5.400
• Συντάξεις 3 κληρικών	135
• Έπιδόματα ιεραπ. εργαζομένων	200
	<u>5.825 €</u>

Ζιμπάμπουε:

• Μισθοί 7 ιθαγενών κληρικών	630 €
------------------------------	-------

Μοζαμβίκης

• Μισθός 1 ιθαγενούς κληρικού	90
• Γιά τό ιεραποστολικό έργο έκ δωρεών	527,92
	<u>617,92 €</u>

Ντάρ Ές Σαλαάμ (Τανζανία)

• Μισθοί 17 ιθαγενών κληρικών	1.530 €
-------------------------------	---------

Κορέα:

• Μισθοί 8 ιθαγενών κληρικών	720
• Έπίδομα ιεραποστολικώς εργαζομένου	200
	<u>920 €</u>

Ίνδία:

• Μισθοί 11 ιθαγενών κληρικών	990
• Έπίδομα ιεραπ. εργαζομένου	200
	<u>1.190 €</u>

Ίνδονησία:

• Μισθοί 9 ιθαγενών κληρικών	810 €
------------------------------	-------

Φιλιππίνες:

• Μισθοί 8 ιθαγενών κληρικών	720 €
------------------------------	-------

Σχολική αίθουσα στό Λουμουμπάσι του Κονγκό (Ίερά Μητρόπολη Κατάνγκας)

ΑΓΙΟΣ ΡΕΜΙΓΙΟΣ

‘Ο ‘Απόστολος
καί Φωτιστής
τῶν Φράγκων
13 Ἰανουαρίου

Γιά πεντακόσια περίπου χρόνια, ἀπό τό 50 π.Χ., ὁπότε κατακτήθηκε ἀπό τόν Ἰούλιο Καίσαρα, ἡ Γαλιατία ἦταν μία ἀπό τίς σημαντικότερες ἐπαρχίες τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐπειτα, στό πρῶτο μισό τοῦ 5ου αἰ. μ.Χ., κατακτήθηκε ἀπό τή γερμανική φυλή τῶν Φράγκων.

Οἱ νέοι κυρίαρχοι τῆς χώρας οὔτε ἐξόντωσαν οὔτε ἐκτόπισαν τοὺς παλαιούς κατοίκους τῆς, Γαλάτες καί Ρωμαίους. Προσηλαμβάνοντας τή γλῶσσα καί τίς συνήθειές τους, ἐνώθηκαν μαζί τους σ’ ἓναν λαό καί μέ τόν καιρό συναποτέλεσαν τό γαλλικό ἔθνος.

Στό λαόν τῆς Γαλιτίας γεννήθηκε τά πρῶτα χρόνια τῆς κυριαρχίας τῶν Φράγκων ὁ ἅγιος Ρεμίγιος, ὁ μέγιστος ἀπόστολος καί φωτιστής τους. Ἡ γέννησή του ἦταν θαυμαστή. Οἱ γονεῖς του Αἰμίλιος καί Κιθινία, εὐγενεῖς καί εὐσεβεῖς Γαλάτες, ἦταν σέ μεγάλη ἡλικία καί εἶχαν ἤδη δύο γιούς, ὅταν, τό 438, ἓνας ἐρημίτης, ὁ Μοντανός, τοὺς προεῖπε ὅτι θά γεννοῦσαν ἓναν ἀκόμα γιό, πού θά γινόταν ἄνδρας σοφός καί ἅγιος. Πράγματι, τό ἐπόμενο ἔτος ἀπέκτησαν τόν Ρεμίγιο. Βέβαιοι πῶς ἦταν ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἔδωσαν ἄριστη ἀνατροφή καί παιδεία. Ἡ τροφός καί παιδαγωγός του Βαθσαμία ἦταν μιὰ ἁγία γυναίκα. Ὁ γιός τῆς Κελσίνας ἔγινε ἀργότερα μαθητής τοῦ Ρεμιγίου. Ὅσο γιά τοὺς δύο μεγαλύτερους ἀδελφούς του, ὁ πρῶτος, ὁ Πριγκίπιος, ἔγινε ἐπίσκοπος Σουασόν καί ὁ δεύτερος, πού ἀγνοοῦμε τό ὄνομά του, ἦταν πατέρας τοῦ ἁγίου Λούπου, ἑνός ἀπό τοὺς διαδόχους τοῦ θείου του στήν παραπάνω ἐπισκοπή.

Ὁ Ρεμίγιος, διαθέτοντας ἐξαιρετική εὐφυΐα, ἀπέκτησε σπάνια γιά τήν ἐποχή του μόρφωση, τόσο κοσμική ὅσο καί ἐκκλησιαστική. Παράλληλα, ξεχωρίζοντας γιά τήν εὐλάβειά του, ἀποτραβιόταν συχνά σ’ ἓνα ἀπομονωμένο οἶκημα γιά σωματική καί πνευματική ἄσκηση. Ἡ ταπεινώσή του, ἡ ἀγάπη του καί τά ἄλλα χαρίσματά του προκαλοῦσαν τόν θαυμασμό τῶν συμπολιτῶν του. Ἡ φήμη τῶν ἀρετῶν του ἀπλώθηκε σ’ ὅλη τήν περιοχή.

Ὅταν, λοιπόν, τό 461 πέθανε ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρέμς Μπενάγιος, ὁ κληρὸς καί ὁ λαός τῆς

πόλης άπαιτήσαν νά τόν διαδεχθεί ό Ρεμίγιος, παρότι ήταν μόλις είκοσι δύο χρονών. Παρά τή σθεναρή αντίστασή του, ό φιλόθεος νέος κάμφθηκε τελικά από τίς ίκεσίες και τήν έπιμονή των πιστών. Τήν ώρα τής χειροτονίας του, όπως τό διαπίστωσαν όλοι όσοι ήταν εκεί, από τό σώμα του αναδινόταν μιά ούράνια εὐωδία και τό πρόσωπό του ακτινοβολούσε έκτυφλωτικά.

Ή προσευχή, ή μελέτη των θείων Γραφών, ή διαποίμανση των χριστιανών και ή μεταστροφή των ειδωλολάτρων και των αίρετικών ήταν οι συνεχείς μέριμνες και άσχοιίες του νεαρού ιεράρχη. Μέ τόση φλόγα κήρυσσε, μέ τόση ζήλο κατηκούσε, μέ τόση πειστικότητα δίδασκε, πού τόν άποκαλοϋσαν δεύτερο Παύλο. Τά λόγια του μαλάκωναν και τίς πιό σκληρές καρδιές, οδηγώντας τους άπιστους στην πίστη και τους άμαρτωλούς στην άρετή. Μέ τά πολλά του θαύματα έπιβεβαίωνε τήν αλήθεια τής διδασκαλίας του. Άρρώστους θεράπευε, δαιμονισμένους λύτρωνε, θεομηνίες άποσοβούσε, άγρια ζώα ήμέρωνε.

Τό 482 πέθανε ό ειδωλολάτρης βασιλιάς των Φράγκων Χιλδέριχος. Τόν διαδέχθηκε ό γιός του Χιλοδοβίκος, πού ήταν μόλις 15 χρονών. Παρότι ειδωλολάτρης κι αυτός, έκτιμούσε τους χριστιανούς, θαύμαζε τους μοναχούς και σεβόταν τους επισκόπους, ιδίως τόν Ρεμίγιο, τόν όποίο συχνά συμβουλευόταν. Τό 493 νυμφεύθηκε μιά χριστιανή, τήν άγία Κλοτίλδη, πού έκανε τά πάντα για νά τόν μεταστρέψει στην χριστιανική πίστη. Αυτό έγινε λίγα χρόνια άργότερα μέ τρόπο θαυμαστό.

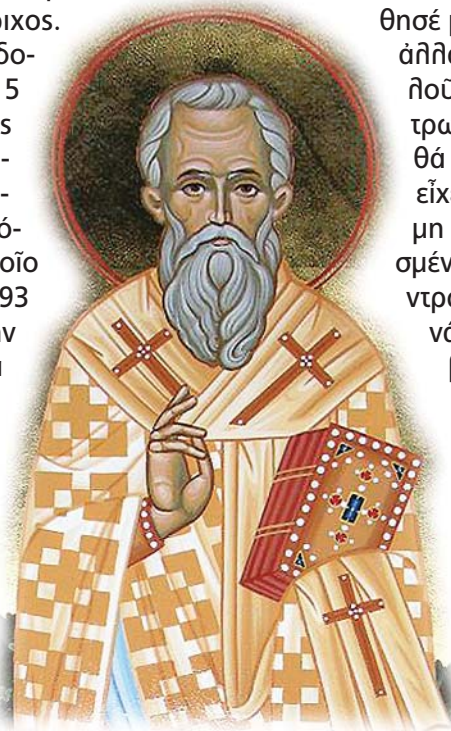
Τό 496 οι Άλαμανοί, άφου συγκέντρωσαν στην Γερμανία πολυάριθμο στρατό, πέρασαν τόν Ρήνο και εισέβαλαν στην Γαλιτία. Ό Χιλοδοβίκος έσπευσε νά τους αντιμετώπισει κοντά

στά σύνορά του. Ό ίδιος ήταν έπικεφαλής του ιππικού και ό εξάδελφός του Σιγεβέρτος έπικεφαλής του πεζικού. Στο Τολμπιάκ δόθηκε σκληρή μάχη. Ή έπίθεση των Άλαμανών ήταν τόσο βίαιη, πού τό φραγκικό πεζικό διαλύθηκε σχεδόν άμέσως, ενώ ό Σιγεβέρτος πληγώθηκε βαριά. Τό ιππικό άντεξε περισσότερο. Ό Χιλοδοβίκος, βουτηγμένος στο αίμα και στή σκόνη, πολεμούσε σαν λιοντάρι και έμψύχωνε τους άνδρες του. Όστόσο, παρ' όλη τή γενναιότητά τους, τελικά λήγισαν μπροστά στην αριθμητική ύπεροχή του έχθρου και άρχισαν νά διασκορπίζονται.

Τότε ό βασιλιάς θυμήθηκε τά λόγια πού του είχε πει ή γυναίκα του, όταν άναχωρούσε: «Γιά νά νικήσεις, παρακάλεσε τόν Θεό των χριστιανών, τόν Κύριο του κόσμου. Άν Τόν έμπιστευθείς, κανείς δέν θά σοϋ άντισταθεί. Άκόμα κι αν ό έχθρικός στρατός είναι εκατό φορές ισχυρότερος από τόν δικό σου, θά τόν νικήσεις!». Άμέσως ό Χιλοδοβίκος σήκωσε τά μάτια του στον ουρανό και φώναξε μέ δάκρυα: «Σέ ίκετεύω, Χριστέ, πού ή

Κλοτίλδη Σέ άποκαλεί Υίο του Θεού, βοήθησέ με! Έπικαλέστηκα τους θεούς μου, αλλά δέν μέ βοήθησαν. Τώρα επικαλούμε Έσένα. Πιστεύω σ' Έσένα. Λύτρωσέ με από τους έχθρούς μου, και θά βαπτιστώ στο όνομά Σου!». Δέ είχε καλά - καλά τελειώσει τή σύντομη προσευχή του, και τό διασκορπισμένο ιππικό του άρχισε νά συγκεντρώνεται πάλι γύρω του. Άρχισαν νά μάχονται μέ νέα όρμη. Σέ λίγο ό βασιλιάς των Άλαμανών έπεσε νεκρός. Ό στρατός του, καταπτοημένος, πέταξε τά όπλα και παραδόθηκε. Ό Χιλοδοβίκος δέν τους στέρνεσθε ούτε τή ζωή ούτε τήν έλευθερία. Τους επέβαλε μόνο φόρο ύποτέλειας.

Άπό τήν ήμέρα τής μεγάλης εκείνης νίκης ό βασιλιάς δέν συλλογιζόταν τίποτα άλλο παρά τό Βάπτισμα. Ή βασίλισσα, μόλις πληροφορήθηκε

τόν θρίαμβο του συζύγου της, πήγε να τον συναντήσει στην Καμπανία μαζί με τον άγιο Ρεμίγιο. Μόλις τήν είδε, αναφώνησε: «Ο Χιλοδοβίκος νίκησε τους Άλλαμανούς, κι εσύ νίκησες τον Χιλοδοβίκο! Θά γίνει αυτό που τόσο επιθυμείς θά βαπτιστώ!». Η Κλοτίλδη αποκρίθηκε ταπεινά: «Στόν Κύριο των δυνάμεων ανήκει η δόξα και για τίς δύο νίκες».

Ο άγιος Ρεμίγιος ανέλαβε την κατήχηση του βασιλιά, που, ακούγοντας μιά μέρα τον επίσκοπο να του περιγράφει τη σύλληψη και τά παθήματα του Χριστού, είπε με απλότητα: «Ή Αχ, να μὴν εἶμαι ἐκεῖ με τούς πολεμιστές μου να Τόν ἐλευθερώσω!».

Ο Χιλοδοβίκος ἤθελε να βαπτιστοῦν καί οἱ ἄρχοντες τοῦ κράτους του, ἀλλῆλα φοβόταν πῶς ἦταν ἀπρόθυμοι, ν' ἀπαρνηθοῦν τήν εἰδωλολατρία. Ο ἅγιος Ρεμίγιος τόν συμβούλεψε πῶς να τούς μιλήσει. Τούς κάλεσε, λοιπόν, μιά μέρα, ἀλλῆλα δέν πρόλαβε να τούς πεί πολλῶν. Ὅλοι δῆλωσαν με μιά φωνή: «Βασιλιά μας, ἐγκαταλείψουμε τούς θνητούς θεούς καί ἀκολουθοῦμε τόν ἀθάνατο Θεό τοῦ Ρεμίγιου!». Ἔτσι, κατηχήθηκαν καί ἐκεῖνοι γιά να βαπτιστοῦν.

Τό Μυστήριο τελέστηκε στή Ρέμς τά Χριστούγεννα τοῦ 498. Ο δρόμος που ὀδηγοῦσε στήν ἐκκλησία ἦταν καταστόλιστος. Οἱ κατηχούμενοι, βασιλιάς καί ἄρχοντες, πήγαν ἐκεῖ πεζοί, βαστώντας σταυρούς καί ψάλλοντας. Ο ἅγιος Ρεμίγιος κρατοῦσε τόν Χιλοδοβίκο ἀπό τό χέρι. Τούς ἀκολουθοῦσαν ἡ βασίλισσα καί ὁ λαός.

Ὅταν ὁ βασιλιάς μπῆκε στήν κολυμβήθρα, ὁ ἐπίσκοπος τοῦ εἶπε: «Σκύψε τώρα τό κεφάλι, ὑπερήφανε ἡγεμόνα!. Λάτρευε αὐτά που ἔκαψες, καί κάψε αὐτά που λάτρευες!». Τότε ὁ ναός γέμισε φῶς καί εὐωδία.

Τήν ἴδια μέρα ὁ ἅγιος Ρεμίγιος βάπτισε καί τήν Ἀλβοφλέδη, ἀδελφή τοῦ βασιλιά, καθώς καί τρεῖς χιλιάδες ἄνδρες τοῦ στρατοῦ του. Οἱ Βαπτίσεις αὐτές σηματοδότησαν τόν ὀριστικό ἐκχριστιανισμό τῶν Φράγκων καί τή γέννηση τοῦ χριστιανικοῦ γαλλικοῦ ἔθνους.

Ο Χιλοδοβίκος ἔχτισε ναούς σέ πολλῶν μέρη

τῆς ἐπικρατείας του καί κάλεσε με σχετικό διάταγμα τούς ὑπηκόους του να ἀσπασθοῦν τή χριστιανική πίστη. Ο ἅγιος Ἰβιτος, ἐπίσκοπος Βιέννης, τοῦ ἔστειλε συχαρητήριο γράμμα γιά τή μεταστροφή του καί τόν παρακίνησε να στείλει ἱεραποστόλους γιά τόν εὐαγγελισμό τῶν γερμανικῶν φυλῶν που ζοῦσαν πέρα ἀπό τόν Ρῆνο. Γράμμα τοῦ ἔστειλε ἀργότερα καί ὁ ἅγιος Ρεμίγιος, συμβουλεύοντάς τον να κυβερνά θεάρεστα τόν λαό του. «Διάλεξε», τοῦ ἔγραφε, «συνετοῦς συμβούλου, που θά τιμήσουν τή βασιλεία σου. Νά σέβονται τούς κληρικούς. Νά εἶσαι πατέρας καί προστατῆς τῶν ὑπηκόων σου. Νά μὴν τούς ἐπιβάλλεις βαριά φορολογία. Νά ἀνακουφίζεις καί να βοηθᾷς τούς φτωχοῦς. Νά τρέφεις τά ὀρφανά. Νά προστατεύεις τίς χῆρες. Ἡ πόρτα τοῦ παλατιοῦ σου να εἶναι ἀνοιχτή γιά ὄλους, ἔτσι ὥστε ὁ καθένας να μπορεῖ να προσφεύγει σ' ἐσένα γιά να βρεῖ τό δίκιο του...».

Ὅταν ὁ Χιλοδοβίκος νίκησε τούς Βησιγόθους καί κυρίεψε τήν Τολλόσα (σημερ. Τουλούζη), τήν πρωτεύουσά τους στή Γαλιτία, ὁ αὐτοκράτορας τοῦ Ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους Ἀναστάσιος Α' (491–518), ἐπιζητώντας τή συμμαχία τοῦ Φράγκου βασιλιά ἐναντίον τῶν Γόθων, τοῦ ἀπένευσε τούς τίτλους καί τά διακριτικά τοῦ πατρικίου, τοῦ ὑπάτου καί τοῦ αὐγουστου.

ὑπό τήν προστασία τοῦ Χιλοδοβίκου ὁ ἅγιος Ρεμίγιος κήρυξε ἐλεύθερα τό Εὐαγγέλιο στους Φράγκους, προσελκύοντας μεγάλο πλῆθος στόν Χριστό.

Ο βασιλιάς πέθανε τό 511. Ο ἅγιος Ρεμίγιος κήρυξε ἐλεύθερα πολλῶν χρόνια ἀκόμα. Κοιμήθηκε εἰρηνικά κατά τή συμβασιλεία τῶν τεσσάρων γιῶν τοῦ Χιλοδοβίκου, στίς 13 Ἰανουαρίου τοῦ 533, σέ ἡλικία 94 ἐτῶν. Εἶχε διατελέσει ἐπίσκοπος πάνω ἀπό ἑβδομήντα χρόνια.

Τό σκηνωμά του τάφηκε στόν Ναό τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου τῆς Ρέμς καί, ὅταν ἀνακομίστηκε τό 852, βρέθηκε ἄφθορο.

Μ.Σ.Π.

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς ἔνυπορεῖτό τις, ὤρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια΄ 29)

Ἀπὸ 01-10-2016 ἕως 31-12-2016 προσεφέρθηκαν στὸ Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ παρακάτω χρηματικὰ ποσὰ γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο ἀπὸ τοὺς:

Ἄγιοστρατίτη Δημήτριο 50 • Ἀθιπράντη Ἀνδρέα 50 • Ἀναγνωστόπουλο Παναγιώτη 10 • Ἀναγνωστοπούλου Ἀργυρή 30 • Ἀναγνωστοπούλου Εὐγενία 220 • Ἀναστασοπούλου Μαρία 20 • Ἀντωνάτου Παρασκευή 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4966) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5407) 2.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4704) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4964) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3805, 4248, 4767, 5387) 600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4680) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4255) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4618) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4945) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4958) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3777) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5381) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4045) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4786) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3799, 4789) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4726) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4243) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5401) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4259) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5378, 5379, 4253, 4254) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3767, 4793, 5414) 300 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1619) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1615) 90 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1614) 120 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1613) 130 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1602) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5423) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5409) 18,47 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5400) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5395) 100 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1598) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3772) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5035) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4796) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4795) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4701) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4688) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4661) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4397) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3797) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4240) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4249) 20 • Ἀποστόλου Ἀθηνᾶ 1.045 • Ἀραμπατζίδου Σταυρούλα 600 • Ἀραπατζῆ Κωνσταντῖνο 50 • Ἀσφῆ Ἐλένη 20 • Αὐγερινό Μάξιμο 100 • Βαθλιανᾶτο Παράσχο 20 • Βαθλωμένου Βασιλική 20 • Βαργιάμη Ἐλευθερία 25 • Βαρώνου Γιασεμή 30 • Βασιλοπούλου Σοφία 120 • Βέττα Γεωργία 80 • Βηλασόπουλο Γ. 20 • Βηλάχο Γεώργιο 40 • Βουτενιώτη Ἀνδρέα 20 • Βουτετάκη Γαρυφαλλιά 80 • Βοϊβόντα Βασιλική 30 • Γαβριήλ Μαρία 65 • Γαλανάκη Ἑλῆνη 30 • Γαρμπῆ Βασίλειο 65 • Γαυρίδου Σοφία 50 • Γερομόσχου Ἑλῆνη 10 • Γεωργακόπουλο Σαράντη 150 • Γεωργίου Παντ. 100 • Γεωργοῦ Μάρκο 50 • Γιαμνιαδάκη Νικόλαο 100 • Γιαννακοπούλου Ἑλένα 50 • Γιαννέλου Ἡλέκτρα 30 • Γιαννοπούλου Παναγιώτα 5 • Γκανασούλη Ταξίαρχη 20 • Γκότση Χρῆστο 20 • Γουλιέλμο Γεώργιο 100 • Γουργουρά

Ἀγγελική 20 • Γραμματικοῦ Ἀλεξάνδρα 300 • Δανιηλίδη Χρῆστο 5 • Δάρρα Σταυρούλα 20 • Δασκάλου Στυλιανή 15 • Δεμαρία Σπυρίδωνα 200 • Δημητρίου Ἀνθή 20 • Δημητρίου Νίκη 25 • Δοκμετζόγλου Ἐλισάβετ 50 • Δουμουρά Σταμάτη 40 • Δρακάκη Ματ. 50 • Δρακουλάκη Μενέλαο 100 • Δριβήλα Γεωργία 70 • Ἐλευθεράτο Κλεάνθη 70 • Ἐλπιδοφόρο Ἰωάννη 50 • ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΞ/ΚΩΝ ΝΑΥΤΙΚΟΥ 50 • Εὐθυμίου Γεώργιο 100 • Ζαρροῦ Μαρία 50 • Ζαφειρόπουλο Χρῆστο 110 • Ζαχαράκη Μαρία 150 • Ζηλιανάκη Ἑλένη 50 • Ἡλιάδη Γεώργιο 10 • Ἡλιάδη Γρηγόριο 20 • Ἡλιοπούλου Γεωργία 50 • Ἡλιοῦ Ἐλευθέριο 30 • Ἡσυχαστήριο «ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 60 • Θαλασέλη Παναγιώτη 200 • Θεοδωρακάκη Ζωζώ 50 • Θεοδωράκη Ἰωάννη 20 • Θηρεσία 15 • Θωμόπουλο Παναγιώτη 25 • Ἰσρατόγλου Ἀλέξιο 50 • Κακαράτζα Ἀντώνιο 40 • Κάλχη Παναγιώτη 20 • Καλογήρου Ἀσημίνα 50 • Καλόξυλο Εὐάγγελο 100 • Καμπεζίδη Ἀντώνιο 70 • Κανελλόπουλο Ἀλέξανδρο 50 • Καντᾶ Νικηφόρο 200 • Καπελιώτη Μαρία 50 • Καπιδάκη Νίκη 500 • Καπιδάκη Σαράντο 500 • Καραβάνη Εὐστράτιο 60 • Καραγκούνη Παρασκευή 50 • Καραμανλῆ Ἀλέξιο 400 • Καραϊσαρηλῆ Καλλιόπη 100 • Καρδάρη Ἀσημί-

να 25 • Καρδάση Ίωάννη 20 • Καρδάση Μάνο 350 • Καρκάνη Φίλιππο 20 • Καρυώτου Χαρίκλεια 100 • Κατούφα Πόπη 20 • Κατσίρη Βασίλειο 20 • Κεκελέκη Εὐαγγελία 20 • Κεκρόπουλο Ίωάννη 20 • Κηπουροῦ Βασιλική 100 • Κιρμιτσάκη Ἀθανάσιο 20 • Κόκκορη Εὐσέβιο 50 • Κομαρίμα Ίωάννα 100 • Κονδύλη Ίω. 50 • Κορακιανίτου Ἀγ. 400 • Κορίκη Μάχη 60 • Κοσκιέρη Hoenen Θωμαῖς 25 • Κοσμᾶ Δημήτρη & Γεωργία 50 • Κούγια Αἰκατερίνη 40 • Κουνιάκη Ίουλίτσα 100 • Κουπαράνη Στέργιο 46 • Κουράφα Χριστίνα 150 • Κουτσαράνη Παντελεήμονα 46 • Κουτσογιάννη Δ. 140 • Κουτσουράκη Παντελεήμονα 50 • Κριαρᾶ Γρύλλια Φωτεινή 100 • Κρουστάλλη Δέσποινα 120 • Κωνσταντινίδη Εὐάγγελιο 10 • Κωνσταντινίδου Ἐλεοῦσα Μαρία 50 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 80 • Λαναρᾶ Χριστίνα 100 • Λεβεσάνο Νικόλαο 200 • Λιβιεράτου Δημήτρα 50 • Λουδάρο Ἐμ. 100 • Λυκούργου Πηνελόπη 50 • Λυμπέρη Δημήτριο 100 • Μαζωνάκη Ἐλένη 50 • Μακρῆ Φιλαρέτη 150 • Μακρίδου Νίνα 15 • Μάνου 50 • Μαντέλη Γεράσιμο 100 • Μαντζίνη Γεώργιο 25 • Μαργέλη Περικλῆ 200 • Μαρκαντωνάτο Γεώργιο 50 • Μαρκέλου Γεωργία 50 • Μαρκουίτζο Ἀντώνιο 30 • Μαυρῆ Ἄννα 20 • Μαϊκαντῆ Ἀγγελική 65 • Μαϊλακάκη Νομική 30 • Μελαχροινὸ Ίωάννη 20 • Μηλᾶ Δημήτρα 30 • Μιντζιρίκη Δημήτριο 30 • Μιχαηλίδη Ίωάν. καὶ Κων/να 100 • Μονή ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ 20 • Μπαμπαρούτση Ίωάννη 30 • Μπαρσάκη - Λερτᾶ Φωτεινή 20 • Μπινίκο Νίκο 10 • Μπίρκου Ἄννα 20 • Μποζόπουλο Κων/νο 50 • Μπολώση Πέπη 20 • Μπουζάνη Σοφία 20 • Μπούρμα Ἐλένη 100 • Μπουρνάκη Θ. 50 • Μπουσπούρα Περ. 80 • Ναθαναήλ Ἐλευθερία 100 • Νάννου Φωτεινή 50 • Νασοπούλου Π. Στέλλα 50 • Νικήτα Ἀλίκη 20.000 • Νικολαΐδη Ματθαῖο 95 • Νικολαΐδου Ἐλένη 50 • Νούση Στυλιανό 100 • Ξαγρεμμενάκο Στυλιανό 20 • Ξενίτη Βασιλική 30 • ΟΜΙΛΟ ΕΞΩΤ. ΙΕΡ/ΛΗΣ 2.500 • Παλαμίδα Λάζαρο 100 • Πανουτσοπούλου Καίτη 50 • Παντζοπούλου Ἀδαμαντία 150 • Παπαγαβριήλ Παναγιώτη 30 • Παπαδημητρίου Ἄννα 100 • Παπαδιά Μαρία 120 • Παπαδοπούλου Κική 50 • Παπαευθυμίου Ζωή 90 • Παπαθανασοπούλου Παναγιώτα 200 • Παπαχρήστου Ἡλιάνα 300 • Παπαϊωάννου Ἀγγελική 50 • Παπᾶ Βασιλική 100 • Παρτάλη Ἐλισάβετ 130 • Πασχαλίδη Ἀναστάσιο 20 • Πατερᾶκη Ἀνδρέα 100 • Πατούνα Ἐμ. 120 • Πάτση Παναγιώτη 30 • Πατσογιάννη Δημήτριο 20 • Πετρῆ Κώστα 10 • Πηλακούτση Ἀθ. 20 • Πολεμικὸ Σωτήριο τοῦ Ἐμ. 310 • Πουλάκο Ἀλέξανδρο 5.000 • Πουλάκου Βασιλική 38.538,48 • Ρήγκο Ἀριστοτέλη 100 • Ρουκούδη Ἀντωνία 50 • Σακιώτη Κων/νο 50 • Σαμιώτη Ζωή 100 • Σαραβάνου Βασιλική 100 • Σακινίδου Σταυρούλα 20 • Σιδέρη Εὐστράτιο 70 • Σιμόγλη Κλεοπάτρα 20 • Σκαμπετζάκη Περικλῆ 50 • Σκίκο Νικόλαο 50 • Σολιδάτο Εὐάγγελιο 100 • Σολομωνίδου Ἀνδρομάχη 40 • Σταθουλόπουλο Βασίλειο 50 • Σταματάτου Ἀδαμαντία 40 • Σταματοπούλου Ρούσσου Ἄρτεμις 60 • Σταυρόπουλος Ίωάννης & Συνεργάτες 700 • Σταυροπούλου Βασιλική 10 • Στεργίου Παναγιώτη 30 • Στουγιαννάκη Λίτσα 25 • Στρατῆ Παναγιώτη 50 • Σύλλογο «Η ΑΓΙΑ ΣΚΕΠΗ» 200 • Σύλλογο «ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ» 400 • Συμεωνίδου - Δέδε Ἐλένη 30 • Σχολλή Λακωνική ΕΚΠ. ΦΡΑΓΚΗ 442,37 • Σωτηρόπουλο Φώτη 150 • Σωτηροπούλου Αἰκ. 50 • Ταταράκη Εὐαγγελία 50 • Τελώνη Γεώργιο 10 • Τζιᾶ Γεωργία 10 • Τζίντζιο Γεώργιο 70 • Τζίντζιου Ὀλγα 30 • Τζουανάκη Εὐσεβεία 40 • Τηγάνη Παναγιώτη 10 • Τίγκα Ίωάννη 700 • Τριγκάτση Σοφία 50 • Τσαβοῦ Μαργαρίτα 20 • Τσακίρη Εἰρήνη 20 • Τσαμαροῦ Τρισευγένη 10 • Τσατσανάκο Κων/νο 20 • Τσελεπατιώτη Εὐαγ. 100 • Τσελιάγκου Λεμπιδάκη Μαλαματένια 50 • Τσιαντούλα Ἐλένη 30 • Τσιμπίδη Νίκη 150 • Τσίντζα Ἐλένη 200 • Τσίπρα Δημήτριο 10 • Τσίρο Γεώργιο 50 • Τσιρώνη Μαρία 101 • Τσολλάκη Εἰρήνη 50 • Τσόπουλο Μάριο 100 • Τσουράκη Σταυρούλα 40 • Ὑφαντῆ Ίωάννη 60 • Ὑφαντῆ Ίωάννη 30 • Φάσσα Κωνσταντία 50 • Φιλ. Σωματεῖο «Ο ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ» 400 • Φιλιππάτου Εἰρήνη 10 • Φιλιώτη Σπυρίδωνα 10 • Φούγια Κων/νο 400 • Φραγκῆ Ἀθανάσιο 100 • Φραγκουδάκη Ἀγάθη 100 • Φραγκουλόπουλο Εὐστράτιο 50 • Φωτόπουλο Χρῆστο 10 • Χαμακιώτη Σωτήριο 100 • Χαντζῆ Χαράλαμπο 50 • Χαραλαμπίδου Μαρία 20 • Χαραλαμπόπουλο Θεοδόσιο 150 • Χατζηγεωργίου Αἰκατερίνη 20 • Χατζηγιάννη Τρύφ. 200 • Χατζηκυριάκου Βασ. 30 • Χατζημάρκου Στέλλα 100 • Χατζησταυρίδου Ἀναστασία 20 • Χατζησταύρου Κων/νο 100 • Χρυσὸ Μιχ. Παῦλο 100.

Ἐπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Οίκος άνετέθη νῦν εἰς δόξαν Κυρίου, ἔνθα ἐγκαινίζει Χριστός τῶν πιστῶν τὰς καρδίας» Ἄπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Μουάνζας	2
Ἡ πρόκληση τῆς Ἱεραποστολῆς στίς ἐσχατιές τῆς γῆς Ἀχιλλέας Β. Παπατόλιος	3
Ἀφρικανική ποίηση	9
Ἡ πρώτη κουρά μοναχῆς στήν Τανζανία Ἄπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Εἰρηνουπόλεως	10
Ὁρθόδοξος Ναός στό Βόρειο Κονγκό Ἄπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν	11
Ἐκκλησία γίνεται ὅταν ἀνοίγεται Ἡ «Ἐβδομάδα Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς» στήν Ἱ.Μ.Κίτρους Ἄπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κίτρους καί Κατερίνης	12
Ἐβδομάδα Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς 2017	14
Θεμελίωση Κέντρου Ὑγείας στήν Ἱερά Μητρόπολη Κινσάσα Ἄπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κινσάσα	15
Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας στή Λαϊκή Δημοκρατία τοῦ Κονγκό Ἄπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας	16
Ἀφρικανικές παροιμίες	20
Νομοκανονικά Παναγιώτης Ἱ. Μπούμης	21
Σπιρίδων Κοντογιάννης 1938 - 2017 Βλάσιος Φειδᾶς	22
Οἰκονομική Συμβολή τοῦ Γρ. Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς Ἄγιος Ρεμίγιος, ὁ Ἀπόστολος καί Φωτιστής τῶν Φράγκων Μ.Σ.Π.	24
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	26
Ἐξώφυλλο: Μικρή Ὁρθόδοξη στή Μαδαγασκάρη. Ὁπισθόφυλλο: Ἀχυροκαλύβα πού ἐξυπηρετεῖ τίς λειτουργικές - ἰατρειτικές ἀνάγκες πιστῶν στήν Μαδαγασκάρη.	29

Πάντα τὰ ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΛΣΤ΄, τεῦχος 141, Ἰαν. - Φεβρ. - Μάρτ. 2017
Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μέ τρόπο υπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

* Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Ἰδιοκτησία: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασιού 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Ἵπεύθυνος ὕλης: Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰο. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.315 - 316. Fax 210-7272.310.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἐσωτερικοῦ	€ 5
Κίτρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Γιά τούς φρονιτές καί μαθητές:	€ 2,50
Τιμή τεύχους	€ 1,25

* Τό ποσό τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικό χαρακτήρα. Δέν ἀποσκοπεῖ μόνο στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλά καί στή διαμόρφωση υπεύθυνης ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Χρήστος Κοβαΐος.

Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρουονέρι Ἀττικῆς

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ (All Nations)

Year 36, No 141, Jan.-Febr.-March. 2017

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21 Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχυ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
Αριθμός Άδειας
2

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΛΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3036